

Space for Available
for Advertising

WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM

preetnamausa
@gmail.com

ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਮੁਰਾ ਸੱਚ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 240, ਮਿਤੀ : 18 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2025 ਵੈਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਚੋਣ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕੀਰਤੀਮਾਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਚਿਹਰੇ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨਾਲੋਂ ਮੌਰੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਨ। 2016 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ/ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। 2015 ਤੋਂ 2024 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਟਰੂਡੋ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁੜਿਆ ਇੱਕ ਰੋਚਕ ਤੱਥ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ 2019 ਦੀਆਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੈਡਰਲ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ 18 ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ 13 ਸਿੱਖ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਆਪਣਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਵੀ 15 ਸਿੱਖ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਹੁਣ ਫਿਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਫੈਡਰਲ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਅਖਾੜਾ ਭਖ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ 65 ਸਿੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 17, ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 26, ਐਨਡੀਪੀ ਨੇ 10, ਗਰੀਨ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 04 ਅਤੇ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ 8 ਸਿੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਖ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਕੀਰਤੀਮਾਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਕੌਣ ਸਨ? ਬਰਦੀਸ਼ ਚੱਗੜ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਆਸਤ ਦੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਹੈ। ਬਰਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਚੱਗੜ ਦੇ ਮਾਪੇ 1970ਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਗੋਗੀ

ਚੱਗੜ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ 13 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਰਦੀਸ਼ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ। ਬਰਦੀਸ਼ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਮੁਤਾਬਕ 6 ਜੂਨ 1980 ਨੂੰ ਕਿਚਨਰ ਦੇ ਸੇਂਟ ਮੇਰੀ ਜਨਰਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਜੰਮੀ ਬਰਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਚੱਗੜ ਨੇ 'ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਵਾਰਟਨ' ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਨਰਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕਰੀਅਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਬਰਦੀਸ਼ ਚੱਗੜ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਹੈਲਥ ਕੇਅਰ, ਆਰਟ ਅਤੇ ਕਲਚਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਉਹ ਵਲੰਟੀਅਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2015 ਤੋਂ ਵਾਟਰਲੂ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਹ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਗਏ। 9 ਅਗਸਤ 2016 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਆਗੂ ਐਲਾਨਿਆ। 2021 ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਪਰਸੀਜ਼ਰ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਅਫੇਰਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਣੇ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੌਣ ਸੀ?

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਉਰਫ ਹਰਬ ਧਾਲੀਵਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਰਵਾਸੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਲੇਖਕ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚਾਨਾ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰਬ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਚਹੇੜੂ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹੈ। 12 ਦਸੰਬਰ 1952 ਨੂੰ ਜੰਮੇ ਹਰਬ ਧਾਲੀਵਾਲ ਜਦੋਂ 5 ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਚਲੇ ਗਏ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਕੂਲੀ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੋਈ। ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਉਪਲੱਬਧ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1993 ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਵੈਨਕੂਵਰ-ਬਰਨਬੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ। 1997 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੈਡਰਲ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਜਗਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ। ਹਰਬ ਧਾਲੀਵਾਲ 10 ਸਾਲ 8 ਮਹੀਨੇ 4 ਦਿਨ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ।

ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸਿੱਖ ਐੱਮਪੀਜ਼

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੰਸਦ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਮੁਤਾਬਕ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਿੱਖ ਐੱਮਪੀ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਦੋ ਆਗੂ ਸਨ। ਰੂਬੀ ਢੱਲਾ ਅਤੇ ਨੀਨਾ ਗਰੇਵਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸਿੱਖ ਮਹਿਲਾ ਆਗੂ ਬਣੀਆਂ ਸਨ। ਨੀਨਾ ਗਰੇਵਾਲ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਫਲੀਟਵੁੱਡ- ਪੋਰਟ ਕੋਲਜ਼ ਸੀਟ ਤੋਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤੇ ਸਨ। ਨੀਨਾ ਗਰੇਵਾਲ ਦਾ ਜਨਮ ਜਪਾਨ ਦੇ ਓਸਾਕਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ 20 ਅਕਤੂਬਰ 1958 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਅਮਰੀਕੀ ਮੁਲਕ ਲਾਇਬਰੀਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਐੱਮਪੀ ਗੁਰਮੰਤ ਗਰੇਵਾਲ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਹ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਆਸੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਿਆਹਿਆ ਜੋੜਾ ਸੀ ਜੋ ਇਕੱਠਿਆਂ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਬੈਠਦਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰੂਬੀ ਢੱਲਾ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਬਰੈਂਪਟਨ ਦੇ ਸਪਿੰਗਡੇਲ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤੇ ਸਨ। ਰੂਬੀ ਢੱਲਾ ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮਾਡਲਿੰਗ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਕਿਉ? ਕਿਸ ਲੀਏ?' ਨਾਂ ਦੀ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਅਦਾਕਾਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਹੋਟਲ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਮਾੜਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਖੁਦ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਏ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਕੌਣ ਸਨ ?

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ ਮੁਲਕ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਮੁਤਾਬਕ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ ਦਾ ਜਨਮ 1949 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੁੱਘਾ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮੋਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਪਿੰਡ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ 1960ਵਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਉਹ 1975 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਗਏ। ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਮੱਲ੍ਹੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1993 ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰੀਬ 18 ਸਾਲ ਓਟਾਗੇਓ ਦੇ ਬਰੈਮਲੀ-ਗੋਰ-ਮਾਲਟਨ ਹਲਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਕਈ ਸਥਾਨਕ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਵੀ ਰਹੇ, ਬਤੌਰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਹ ਰੈਵੇਨਿਊ, ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਤੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ, ਇੰਡਸਟਰੀ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟੀ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਮੱਲ੍ਹੀ ਨੂੰ ਕੁਇਨ ਐਲਿਜ਼ਾਬੈਥ-2 ਦੇ ਗੋਲਡਨ ਜੂਬਲੀ ਮੈਡਲ ਅਤੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ 'ਕੀ ਟੂ ਦਾ ਸਿਟੀ ਆਫ ਬਰੈਂਪਟਨ' ਨਾਂ ਦੇ ਵੱਕਾਰੀ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਓਟਾਗੇਓ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਬਰੈਂਪਟਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਪਾਰਕ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਮੱਲ੍ਹੀ ਦੀ ਧੀ ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮੱਲ੍ਹੀ ਨੇ ਓਟਾਗੇਓ ਦੀ ਸੂਬਾਈ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸਮਤ ਅਜ਼ਮਾਈ ਅਤੇ ਉਹ 2014 ਤੋਂ 2017 ਤੱਕ ਬਰੈਂਪਟਨ-ਸਪਿੰਗਡੇਲ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੀ। ਉਹ ਸੂਬਾਈ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਸਿੱਖ ਮਹਿਲਾ ਆਗੂ ਸੀ, ਜੋ 1984 ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕਤਲੇਆਮ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਨਜ਼ਲਕੁਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਕਾਰਨ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਸੀ।

ਪਹਿਲਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ

ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ (ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ) ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸਨ। ਉਹ ਸਾਲ 2000 ਤੋਂ 2001 ਤੱਕ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਰਹੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਦੁਸਾਂਝ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ 1946 ਨੂੰ ਜੰਮੇ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ 1964 ਵਿੱਚ ਯੂਕੇ ਪਰਵਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ 1968 ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਵਸੇ। ਟੋਰਾਂਟੋ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟੀਅਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਮੁਤਾਬਕ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਸੈਟਲ ਹੋਏ। ਇੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੰਗਾਰਾ ਦੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕਾਲਜ, ਸਿਮੋਨ ਫਰੈਂਸ਼ਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਯੂਬੀਸੀ ਲਾਅ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਹ 1991 ਦੌਰਾਨ ਬੀਸੀ ਦੀ ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਉਹ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਵੀ ਰਹੇ। ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 2004 ਵਿੱਚ ਫੈਡਰਲ ਚੋਣ ਜਿੱਤੇ ਕੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਸਣੇ ਕਈ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਹੁੰਚ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਰੋਲ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ

ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਯੁਥ ਆਇਕਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਪਛਾਣ ਰੱਖਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। 2013 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਅਦਾਰੇ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ 5 ਯੂਥ ਆਇਕਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੌਰਾਨ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਜਾ ਮੰਡਲ ਲਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ ਦੇ ਪੜਪੋਤੇ ਹਨ। ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਡਾਕਟਰ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ 2 ਜਨਵਰੀ 1979 ਨੂੰ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜੰਮ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚਲੇ ਮਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਬੇਬਾਕ ਰਾਇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਐਨਡੀਪੀ ਆਗੂ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਨਬੀ ਸਾਊਥ ਸੀਟ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ 2019 ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵੀ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਐਨਡੀਪੀ ਨੇ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਕਰਕੇ ਕਰੀਬ 4 ਸਾਲ ਸੱਤਾ ਦਾ ਸੁੱਖ ਮਾਣਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਓਟਾਗੇਓ ਦੇ ਬਰੈਮਲੀ-ਗੋਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ 2011 ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਇਕ ਜਿੱਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਸੂਬਾ ਅੰਸੰਬਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਫਿਰ ਦੇ ਉੱਪ ਨੇਤਾ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਵਕੀਲ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਬੂਲੀ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇ-ਇਨਸਾਫ਼ੀਆ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਬਣਨ ਦੀ ਸੋਚੀ ਸੀ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਤਕ ਸਾਡਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ : ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ

ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਮਾਣ ਮਰਿਆਦਾ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਰੋਸ ਧਰਨੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਰੋਮ ਰੋਮ ਕਰਕੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ

ਚੌਕ ਮਹਿਤਾ / ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਨੇ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੀ ਮਾਣ ਮਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਚ ਅਨੇਕਾਂ ਰੋਕਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੜੀ ਜੋਸ਼ੇ ਖਰੋਸ਼ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ, ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸਿੱਖ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ, ਚੀਫ਼ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ, ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ, ਸਭਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ, ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼, ਸੇਵਾ ਪੰਥੀ, ਨਿਰਮਲੇ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਤੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਸਭ ਦਾ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਰੋਮ ਰੋਮ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਦਮ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਰਾਜਸੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੜੀਆਂ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਵੀ ਫੈਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਆ ਕਰਕੇ ਰੋਸ ਧਰਨੇ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧੱਕੇ ਨਾਲ

ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਾਡਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦਾ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪੰਥ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ, ਸੰਤ ਸਮਾਜ, ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ, ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ, ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦਾ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਬਣਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰਾ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਤੇ ਰੋਸ ਧਰਨੇ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਰੰਗਤ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਗ਼ਲਤ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਇਹ ਸਾਡਾ ਨਿਰੋਲ ਧਾਰਮਿਕ

ਮਸਲਾ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਅੱਖ ਤੋਂ ਨਾ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਅੱਜ ਗਰਾਫ਼ ਬਹੁਤ ਨੀਵੇਂ ਤਲ 'ਤੇ ਚਲੇ ਜਾਣਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਾਜਸੀ ਰੰਗਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਦਖ਼ਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਫ਼ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰਕੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲਏ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੌਮ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ? ਅੱਜ ਇਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਦਾ 25 ਸਾਲ ਭਾਈਵਾਲੀ ਰਹੀ। ਸੈਂਟਰ ਦੀਆਂ ਵਜ਼ੀਰੀਆਂ ਮਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀਆਂ ਪਦਵੀਆਂ ਮਾਣੀਆਂ ਅਤੇ

ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੰਢਾਈਆਂ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਤੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚਾ ਪੰਥ ਨੇ ਅੱਖੋਂ ਤੋਂ ਅੱਖੋਂ ਟਾਈਮ 'ਚ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਅੱਜ ਇਹ ਲੋਕ ਇੰਨੇ ਗਿਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਔਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਉੱਤੇ ਘਟੀਆ ਸੋਚ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬੌਖਲਾਹਟ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਗ਼ਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਿਰੇਬਾਨ ਚ ਝਾਤ ਮਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਅਤੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇਵੇਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਿਲਕੁਲ ਅਸੀਂ ਆਮੋ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਮੁਖੀਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਟਾਈਮ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪੰਥ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ ਉਹਦਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਅੱਜ ਵੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਗ਼ਲਤ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਉਹਦਾ ਅਸੀਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਮਝਾਇਆ ਲੇਕਿਨ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਔਰ ਪੰਥਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ। ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਰਸਤਾ ਚੁਣਨਾ ਪਿਆ।

‘ਸਰਕਾਰ ਮੇਰਾ ਐਨਕਾਊਂਟਰ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ’: ਮਜੀਠੀਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਜ਼ੈੱਡ ਪਲੱਸ ਕੈਟਾਗਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਐਨਕਾਊਂਟਰ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਮੈਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੁਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਪਸੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇਣ ਕਿ ਮਜੀਠੀਆ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਅਣਹੋਣੀ ਵਾਪਰੀ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਡੀਜੀਪੀ ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ

ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਤਾਂ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਮਜੀਠੀਆ ਦੇ ਨਾਲ: ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘਟਾਏ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਦੜ ਨੇ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਮਹੇਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਮੁਲਾਕਾਤ ਮਗਰੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਤਹਿਤ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਟਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਘਟੀਆ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵੀ ਹਮਲਾ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਗਰੋਂ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿਵਾਈ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜੀਠੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।

ਮਜੀਠੀਆ ਦੀ ਜ਼ੈੱਡ ਪਲੱਸ ਸਣੇ ਸਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਪਸ ਲਈ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਦੀ ਜ਼ੈੱਡ ਪਲੱਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ

ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਐੱਕਸ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਜੀਠੀਆ ਦੀ ਜ਼ੈੱਡ ਪਲੱਸ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਬਿਲਾਫ਼ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਘਾਤਕ ਮਨੁੱਖਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਵੱਡੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਆਗੂ ਲਗਾਤਾਰ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਝੂਠਾ ਫ਼ਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ 'ਆਪ' ਸੁਪਰੀਮੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਕੇ ਮਜੀਠੀਆ ਤੋਂ ਲਿਖਤੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜੰਮੂ ਬਿਉਰੇ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਰਜਿਸਟਰਡ, ਜੰਮੂ ਵਲੋਂ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਮਿਤੀ 26 ਮਾਰਚ 2025 ਨੂੰ ਕਲਚਰਲ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਪੋਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਚੀਫ਼ ਐਡੀਟਰ ਸੀ ? ਪੰਜਾਬੀ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰਬੋਤਮ ਐਡੀਟਰ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪੋਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ। ਰਿਟਾਇਰਡ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਆਰ.ਐਸ ਗੀਨ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਭਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਪਿਛਲੇ 27 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲੜੀਦੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਪੋਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਨੂੰ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਵਾਰਾਣਸੀ ਦੀ ਜੰਮਪਲ ਨਿਧੀ ਤਿਵਾੜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ

ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਇਕ ਅਹਿਮ ਫੈਂਸਲਾ

ਸੰਗਰੂਰ : (ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਗੁੰਦ): ਹੋਣਹਾਰ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਮਹਿਲਾ ਅਫ਼ਸਰ ਨਿਧੀ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਿਵਾੜੀ ਵਾਰਾਣਸੀ ਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 2022 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਐਂਡਰ ਸੈਕਟਰੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈ ਸੀ। 2014 ਬੈਚ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰੀ (IFS Officer) ਨਿਧੀ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਨਾਰੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਇਕ ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਜਨਕ ਫੈਂਸਲਾ ਹੈ। ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਤਿਵਾੜੀ ਵਾਰਾਣਸੀ ਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 2022 ਵਿੱਚ ਐਂਡਰ ਸੈਕਟਰੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਨਵਰੀ

2023 ਤੋਂ, ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਿਵਾੜੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਨਿਸ਼ਸਤਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਜੀਤ ਡੋਵਾਲ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਮਲਾ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ (DoPT) ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ 133 ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਧੀ ਤਿਵਾੜੀ, IFS 2014, ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੇ ਪੱਧਰ 12 (Pay Matrix Level-AB) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਹਿ-ਟਰਮਿਨਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 300

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

LONGISLAND PUNJABI CIRCLE PRESENTS

EVENT MANAGED BY

GRAND SPONSOR

NEW YORK BIGGEST

AMAR Sandhu

NACHHATTAR Gill

KAUR B

BENNY Johal

FREE ENTRY

FREE ENTRY

FUN DAY FUN DAY FUN DAY

FUN DAY FUN DAY FUN DAY

5th Annual VAISAKHI MELA IN LONG ISLAND

... Celebrating Our Rich Culture ...

SUN • MAY 18TH, 2025

12:00PM - 6:30PM

NASSAU COMMUNITY COLLEGE

(RIGHT ACROSS FROM NASSAU COUSEUM)

1 EDUCATION DR, GARDEN CITY, NY 11530

GOLD SPONSORS

FOR SPONSORSHIP OR MORE INFO CALL

ONKAR SINGH
212-300-6511

RAJEEV MAINI
917-335-7133

JAY SINGH
516-857-5297

DEEPAK BANSAL
516-304-8808

JAY SHARMA
516-808-6440

EVENTMASTER/ © | WWW.EVENTMASTER.NYC

INTERNATIONAL PROMOTER

LOCATION

SCAN ME

GRAND PRIZE

GET A CHANCE TO WIN A CAR IN VAISAKHI MELA
24 MONTHS LEASE OR EQUIVALENT AMOUNT CAN BE COLLECTED*

PARKING LOT 4A

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ “ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ” ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਕਈ ਪਰਿਵਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ

ਨਿਊਯਾਰਕ : 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 1699 ਵਿੱਚ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਹੱਕ ਅਤੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਿਨ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਨਵਾਂ ਸਾਲ, ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜ ਸਿਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਹ ਸਿਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਭਾਈ ਦਿਆ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਿਮਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਨ। ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਕੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਖਾਲਸਾ ਸੱਜੇ। ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਇਹ ਗੀਤ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਗੇ। ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੱਦਦ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀਵਾਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਨਾਵਾਂ ਪਿੱਛੇ ਸਿੰਘ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇੱਕ ਦਲੇਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਅੱਰਤ ਨੂੰ ਨਾਂਅ ਪਿੱਛੇ ਕੌਰ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੁਵੀਨ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਖਾਲਸਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਖਾਲਿਸ ਇਨਸਾਨ ਜਿਸ ਦਾ ਦਿਲ ਤੇ ਦਿਮਾਗ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਤੇ ਪਿਉਰ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਜਿਹਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਈਰਖਾ ਨਹੀਂ। ਭਾਵ ਨਿਰੋਲ ਤੇ ਸੱਭ ਕੁਕਰਮਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਕਹਿੰਦੇ

ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਖਾਲਸਾ ਫੌਜ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਬਾ ਕਮਾਲ ਤੇ ਸੱਚਾ ਸੁੱਚਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਤਹਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਚੰਗੇ ਸੁਝਾਵਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਵਿਖੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸਵੇਰੇ ਤੜਕੇ 2.30 ਵਜੇ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਲਾਈਨਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮਤਪੁਰ, ਮਾਸਟਰ

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਝੋਲਾ ਵੀ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਇਹ ਦਿਨ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਰਿਆਦਾ ਪੂਰਬਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਲੋਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਸਟਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨੀਏ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਪਨੀ ਮਨਮੋਹਕ ਅਵਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕੀਰਤਨੀਏ ਜਥਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿੱਠੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਲੜਵਾਲ ਜੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਜਥੇ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ, ਭਾਈ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਅਰਸੀ, ਗਿਆਨੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਲਵੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੋਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸੰਤ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ

ਵੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬੀ ਦੇ ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਖਿੱਚੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਨਿਊਜ ਮਹਾਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਗਰੀਬ ਸਿੰਘ ਕਾਲੀ, ਸਹਿ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲਾ, ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਣਾ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਟਨੂਰਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿਪੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਵਧਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਤੇ ਜਥਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਨ ਮਨ ਤੇ ਧੰਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਜਿਹੜੇ ਸਿੱਖ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰੋਪਾਉ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਰੀਬ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕੋਈ 62 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣੇ। ਲਗਾਤਾਰ ਸਮਾਗਮ ਕਰੀਬ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਵਜੇ ਤੱਕ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਬਾਹਰ ਸਟਾਲਾਂ ਤੇ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੇ ਲੰਗਰਾਂ ਨਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕਾਫੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਖੀਰ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਵਧਾਈ ਦੀ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਵੀ ਵਧਾਈ ਦੀਆਂ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਸੁਚੱਜੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਇਸ ਸਾਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰਹੇਗਾ।

ਫੋਟੋ ਤੇ ਵੇਰਵਾ : ਬੀ. ਜੇ. ਸਟੂਡੀਓ
604-403-7334

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 298

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ “ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ” ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 298

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ “ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ” ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

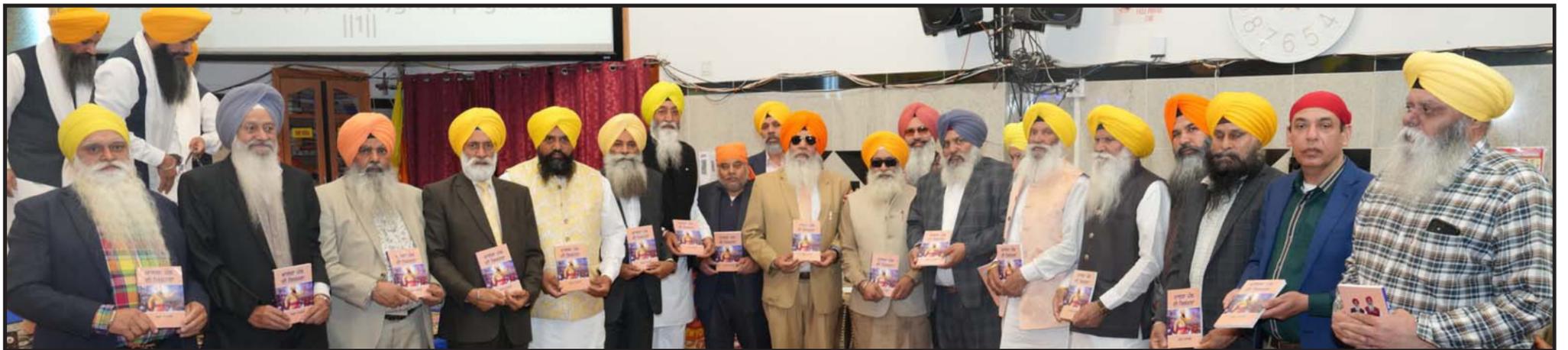
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 298

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ “ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ” ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 298

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿਲ ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ

ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਹੁੰਮਾ - ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਲਗਵਾਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਨਿਉਯਾਰਕ (ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ) - ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਭਾਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੇਸਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ। ਬੜੇ ਚਾਅ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਇਹ ਦਿਨ ਬਹੁੱਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਨਿਉਯਾਰਕ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਹਿੱਕਸਵਿਲ ਲੌਂਗ-ਆਈਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖਾਲਸਾ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧਿਤ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਗਏ। ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਏ ਗਏ। ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂਘਰ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁੱਤ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੰਘ ਸਜੇ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜ ਕਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥਿਆਂ ਅਤੇ ਕਥਾ ਵਾਚਕਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਐਤਵਾਰ ਅਪ੍ਰੈਲ 13 ਨੂੰ ਆਖੰਡ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀਵਾਨ ਸਜੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਗਿਆਨੀ ਗੁਲਸ਼ਨ ਜੀ ਯੂਕੇ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ

ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਕਥਾ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਈ। ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥੇ ਭਾਈ ਸੁਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੈਗੀਲੈਂਡ ਵਾਲੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਈ ਸ੍ਰੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਾਡੀ ਸਾਬਕਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਡਾਕਟਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ, ਭਾਈ ਅਨੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਖੁੱਲੇ ਪੰਡਾਲ ਵਿੱਚ ਲੰਗਰ ਦੇ ਸਟਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਜਿੱਥੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤਰਾਂ ਦੇ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ

। ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ। ਰਾਤ ਦੇ ਵਜੇ ਤੱਕ ਸੰਗਤਾਂ ਗੁਰੂਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਵਜੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਾਲਕੀ ਉੱਪਰ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਅਲੌਕਿਕ ਨਜ਼ਾਰਾ ਮਨ ਨੂੰ ਮੋਹਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਹਵਾ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਆਈਆ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਵਰੇਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 298

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿਲ ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ

ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਹੁੰਮਾ - ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਲਗਵਾਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 298

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿਲ ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ

ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਹੁੰਮਾ - ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਲਗਵਾਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 300

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

EUROPE TOUR

11 Night & 12 Days Tour

Premium Luxury Accommodations

24 June - 6 July, 2025

Paris

Venice

Rome

INCLUSIONS

- 11 Nights Accommodation
- All Breakfast, Lunch & Dinner
- All Tours & Transfers on Private Luxury Bus
- Sightseeing including tickets
- Water Bottle during the Trip
- English Speaking Guide throughout trip

HIGHLIGHTS

✓ Paris	✓ Strasbourg
✓ Zurich	✓ Milan
✓ Verona	✓ Venice
✓ Florence	✓ Rome

\$2995

Per Person on Double Occupancy

MOHINDER SINGH MIGLANI

516-690-1257
516-216-4433

22 W Marie St,
Hicksville, NY 11801

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 298

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

Past Sunday's DulhanExpo Elite Edition at 'Delta Hotels by Marriott Woodbridge' in Iselin New Jersey, broke all previous records of vendor participation and audience turnout.

Free Food Tasting at DulhanExpo Elite Edition
Photo: Sumit Arya

Shoulder Rubbing Turnout at DulhanExpo Elite Edition
Photo: NJWedding.com

DULHAN EXPO ELITE EDITION

Packed House at DulhanExpo Elite Edition: April.13 at Delta Woodbridge NJ Photo: Friday Films

April 13th's DulhanExpo attracted 2000+ attendees, that included 150+ Bridal Families and 250+ groups of Casual Visitors... 80 Vendors (another new record) from literally 45 unique service and product categories graced the exhibition floor... every inch of Delta Woodbridge's walls was occupied by the vendors, and every inch of the carpeting hidden by the audience.

Elite Editions were a regular phenomena from 2012 to 2019 at then called Renaissance Woodbridge Hotel in Iselin NJ... many factors made them Elite, mainly the hand picked wedding service providers, the beautiful storefront shaped booths with 3 high walls and a sign with the vendors name in the front... the comprehensiveness in types of the services showcased, the details in the entertainment showcases, the lineup of pamperings galore including food and beverage tastings, free henna, free photos, the giveaways, the goodie bags, the works... nothing worldwide compared to them... and the way they would get packed like the morning rush hour trains.

Sumit Arya founded DulhanExpo in 2003, with its first event on Jan.5.2003 at Cotillion (now 'The Royal Manor') in Garfield NJ. The concept blew up immediately, with 6 Expos a year in NY & NJ... by 2006 it became the largest Desi Bridal Exhibition in the world surpassing it's UK and Canadian counterparts, with the launch of the annual 'Grand DulhanExpo' at Garden State Expo Center NJ, a 60,000 sq.ft. Convention Center, with 250+ booths!... with 5 hotel scales per year still thriving simultaneously... in 2010, an Exclusive version called 'Elite Edition' was launched at Mirage (now Moghul Ballroom) that got so popular that it had to be moved to a bigger venue Renaissance Woodbridge (now Delta) in 2012

By 2018, Elite Edition's popularity grew even bigger than its own 8 times grander sister, the World's Largest 'Grand DulhanExpo' that ruled the universe from 2006 to 2018, for 13 years straight, annually... brides were inclining towards more intimate hotel settings rather than a venue with warehouse vibes and triple the choice in vendors, impossible to skim through in a day, leaving them confused... they wanted us to hand-pick 5-8 vendors per category rather than 15-20, to make their life easier!

In 2020, DulhanExpo temporarily lost Delta due to the 'Corona Bubble'... the backlog of events made hotels/venues double triple booked and unavailable for marketing events like bridal shows, especially Central Jersey that already has dearth of venues suitable for such demanding exhibitions!... so in Central Jersey we had to make do with Wednesday Nights for 5 years straight (2020-2024)

Finally in 2025, DulhanExpo Elite Edition returns to it's most popular venue Delta by Marriott Woodbridge, after a 5 years gap... and the love and support shown by Vendors, Brides-to-be and the community alike helped them break all previous records in turnout, giving it a new nickname 'The Stampede Edition'

Brides-to-bes and attendees planning other private events had a plethora of talent to choose from to design their Dream Events. The Mega-Lineup of 80 Vendors from 45 Categories included 6 Photographers/Cinematographers, 5 DeeJays, 8 Live Entertainers, 6 Decorators, 5 Makeup/

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 298

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

Past Sunday's DulhanExpo Elite Edition at 'Delta Hotels by Marriott Woodbridge' in Iselin New Jersey, broke all previous records of vendor participation and audience turnout.

We are now honored to be a permanent part of the best South Asian Expo in USA!

~ **Tina, Danaro Limousines**
"Blessings Sumit, what a great experience! Hakoba would like to thank all customers who stopped and shopped at our booth at the Dulhan Expo in Iselin, NJ"

~ **Mukesh Shah, Hakoba Inc.**
"Thankyou for giving us the opportunity, I really appreciate it. The expo was amazing"

~ **Benish, Aisha Wedding Decor**
"Hey Sumit, thank you for having us at the expo. It was great! You can count on us to be at all of them going forward!!"

~ **DJ Joti, Masters of Beats**
"Hi Sumit. Thank you for the opportunity to be a part of the Dulhan Expo! It was such a lovely experience to be involved, and I'm truly grateful to have showcased my henna and makeup services. Hopefully, this opens doors to connect with new clients and gain some amazing support along the way!"

~ **Bisma, ASH Threading**
"Sumit thank you for such a lovely experience yesterday! It was wonderful to be a part of the expo!"

~ **Hannah Paints Events**
"Thank you Sumit, for a great expo past Sunday. So much visual inspiration from various artists, designers, photographers, all gathered at one resourceful platform. We got to meet lots of prospective brides and hope to be a part of their big day. It was one of the best wedding expos we have participated in so far!"

~ **MUA Richa Gupta, Brides by Shree**

Mehndi Artists, 3 Event Planners, 4 Caterers, 6 Speciality Food Stations, 17 Jewelry & Fashion Boutiques, Designers and Collections, and 20 more from Various Unique categories... the brides enjoy

Traffic Jams at DulhanExpo Elite Edition:
April.13 at Delta Woodbridge NJ
Photo: Sumit Arya

bumping into some unique services that they had not even thought of like 'Live Event Painter' or 'Fresh Personalized Coconuts' or 'Mukhwas Party Favors' or a 'Gift Wrapping Service'.

For the first time in 22 Years, DulhanExpo introduced a crazy Annex Idea, a "Grooms Lounge" in a heated tent outside, finally something for the Dulhas, a full Bachelor Party incorporating Lounge Furniture, a Menswear Booth, a Live Barber, Hookah Tastings, Cigar Rollings, Cash Bar, Food Tasting, Belly Dancer, Live DeeJay, Live Dhol, Limousines, Rickshaw, Exotic Cars, Party Busses, Live Chair Massages, you name it!... a couple of these Amenities/Services were missing this time and hopefully at the October Elite Expo this concept will be completely executed!

The list of Pamperings on April 13th started with free admission and parking and continued with a free goodie bags by Nazranaa. The 4 major caterers serving complimentary cuisine tasting were Bukhara Grill Caterers, Dimple's Bombay Talk Catering, TreeTop Hospitality and the Private Chef Prince of 'Cuisine & Spice Links'... there was free Coffee Tasting by CupaCabana, free Fresh Coconuts by Island Coco Co, free Cola samples by Aqsa Cola, free Hookah Samples by In the Clouds and Hookah Chefs... the Henna Samples by Rita Shah Mehndi Artist and Henna by Ash NJ and so much more!!

Emerald Events and Forever Events USA gave away totally free 'Day of Coordination' packages worth \$2500

Hemant Bhatt, Amish Thakkar and Sunil Hali at DulhanExpo Elite Edition
Photo: Sumit Arya

Strolling Table by Melan Productions at
DulhanExpo Elite Edition
Photo: NJWedding.com

Violin Event Entertainment at
DulhanExpo Elite Edition
Photo: Sumit Arya

and \$2000, M4U Events raffled off a Seating Chart worth \$1000, 4 photo studios offered free Pre-Wedding Shoots worth \$750 and \$1000 each... all totaling up to \$10,000+ in giveaways, without any catch or condition to purchase anything whatsoever. October Expo onwards this amount is targeted to go above \$20,000 per expo, and in addition to that Coupons worth \$100,000+ will be given to every bride that

attends.

Talking about past Sunday's DulhanExpo's entertainment segment, the Celebrity Act was Raveed Gill, the nephew of Rahat Fateh Ali Khan, who mesmerized the audience by his goosebump inducing Classical Sufi Performance as the Closing Show!... following two Fashion Shows by Aura by Bimal & Jewelry by Priyana, Pooranee Thanjavur Ramesh's Bharat Natyam, Live

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 298

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

Past Sunday's DulhanExpo Elite Edition at 'Delta Hotels by Marriott Woodbridge' in Iselin New Jersey, broke all previous records of vendor participation and audience turnout.

'Hannah Paints Events' at DulhanExpo Elite Edition
Photo: NJWedding.com

BellyDancing by Dance Soul Entertainment at DulhanExpo Elite Edition
Photo: PhotosByDivs

Jewelry on Black Dresses by 'Jewelry by Priyana' at DulhanExpo Elite Edition
Photo: PhotoByDivs

Backstage: Jewelry on Black Dresses by 'Jewelry by Priyana' at DulhanExpo Elite Edition
Photo: Sumit Arya

Dhol by Navdeep Kundi, Belly Dancing by Dance Soul Entertainment, Aerial Dance by Ring Entertainment, Strolling Table by Melan Productions, and Live Violin Serenades all day by Violin Event Entertainment kept the audiences enthralled!

The Official Vendors that made the expo's infrastructure complete were Aisha's Wedding Decor for Stage Decor, DJ Charm of Charm My Event as the Official DeeJay, Official Photography by Hemant Pandya of Friday Films, Official Videography by Saroj Studios and

Muznab Productions, Fashion Choreography by Baaz Bajwa, Event Coordination by White Wave Events, Masters of Beats were the Official DeeJays of the Grooms Lounge, and CR8 by Design was the official decorator at the Grooms Lounge ... and not to forget the #DulhanTeam comprising of Maryam Khan, Milan Arya, Shagun Arya, Saiqua, Nelson and Vanesa!

The support of the Media Partners is one of the most important aspects contributing to an event's success... Radio Zindagi, Gujarat Darpan, Asia Tribune,

Weekly Probash, Preetnama, Desi Talk, News India Times, and NJWedding.com played this most important role! During last 5 years due to unavailability of Central Jersey Venues on Sundays, DulhanExpos opted to Wednesday nights, in Edison, from 4-10pm and they were well-attended as well. But most of the NY, CT, PA brides couldn't make it to them. So this new developments of Sundays returning at Delta Woodbridge and Newark Airport Marriott adding to the All-Sundays line-up are proving that "IN-PERSON" is still alive and thriving, and

no online experience or convenience can replace it.

What can be more thorough and convenient than personally meeting and evaluating 60-80 vendors at one spot, in a matter of 2-3 hours? checking their availabilities, understanding their price points and packages, establishing working relationships, evaluating the personalities of the talent providers who can make or break your big day, can be the most important aspects of wedding planning... hiring an event planner is important and beneficial but brides who stay hands-on as well have the least chances of getting burnt... and what can be more romantic than planning your own wedding?... April.13th's Elite DulhanExpo's crazy turnout proved that this invaluable concept is irreplaceable!

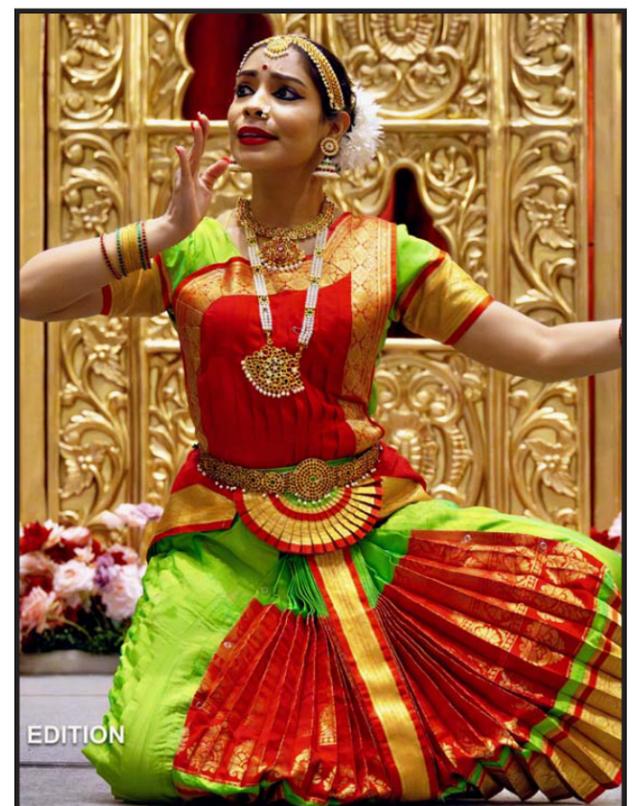
"Sumit Pahji, it was an honor to be the official DJ and sound partner for the Dulhan Expo at Delta Woodbridge past Sunday. You did a fantastic job bringing the South Asian community together in such a vibrant and engaging way. We're proud to offer our DJ and

coordination services to the brides planning their weddings at the expo. It was truly a pleasure to be part of something so special" ~ DJ Charm (Pritpal Singh), Charm My Event

"Congratulations on your success Summit. Very happy to visit Dulhan Expo in-person after a long time" ~ Sunil Hali, Radio Zindagi, The Indian Eye, Maya Consulting Group "Wow!!! The Dulhan Expo exceeded all of my expectations!! The attendees were filled with excitement as they walked into the room with all the vendors they would possibly need to create their magical event!!

Congratulations to Sumit and his team for creating such a fantastic production.

The event was packed with entertainment, fashion shows and singers... and incredible vendors representing the South Asian culture from the absolutely delicious food and entertainers to exquisite dresses and jewelry etc. The singer Raveed took my breath away as he began to sing. The fashion show was amazing!! There was so much

Bharat Natyam Performance by Pooranee Thanjavur Ramesh at DulhanExpo Elite Edition
Photo: Friday Films

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 298

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

Past Sunday's DulhanExpo Elite Edition at 'Delta Hotels by Marriott Woodbridge' in Iselin New Jersey, broke all previous records of vendor participation and audience turnout.

Live Dhol Performance by Navdeep Kundi at DulhanExpo Elite Edition
Photo: Friday Films

Reveed Gill (Rahat Fateh Ali Khan's Nephew) Live-in-Concert at DulhanExpo Elite Edition
Photo: Friday Films

A Decor Vendor at DulhanExpo Elite Edition
Photo: Friday Films

A Decor Vendor at DulhanExpo Elite Edition
Photo: NJWedding.com

Ring Entertainment at DulhanExpo Elite Edition
Photo: Rohit Thakkar

A Photo/Video Vendor Booth at DulhanExpo Elite Edition
Photo: NJWedding.com

more!! It's a must go to event!!! Our Danaro Limousine team thoroughly enjoyed an absolute spectacular production and cannot wait for the next one!! DulhanExpo takes place 5 times a year, serving NY, NJ, PA, DE, CT, MA, NH, MD, VA and DC areas. Brides travel from all 10 States to NJ/PA expos to find the Wedding Vendors from the biggest Talent Pool in the

USA. Most of the vendors are from NJ and NY and travel within 2 hours radius without travel charges and they travel out of state and worldwide for destination weddings! The Fall Calendar includes the Elite Edition on October 5, at Delta Hotels by Marriott Woodbridge NJ... the North Jersey Edition at Newark Airport Marriott NJ on Nov.16... and the South Jersey Edition at Hilton Phila-

delphia at Penn's Landing PA on Dec.14. 2025 shall also see the rise of a new Genre of Events from the stables of DulhanExpo: "The Chef Showcase" a Grand South Asian Food Festival at the Newark Airport Marriott NJ on Sept.14, under the umbrella of a new Culinary Organization: ISARCA 'International South Asian Restaurant and Catering Association'!

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 298

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

Grand opening of 'FAAST Physical Thrrapy & Rehab in 259-13 Hillside Avenue. Floral Park NY 11004

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 298

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

GRAND *Opening* FAAST

PHYSICAL THERAPY & REHAB
NO FAULT, WORKERS COMP
& MAJOR INSURANCES

DR. ASIM IFTIKHAR

516-789-6322

259-13 HILLSIDE AVE, FLORAL PARK,
OPPOSITE OF APNA BAZAR

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 300

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

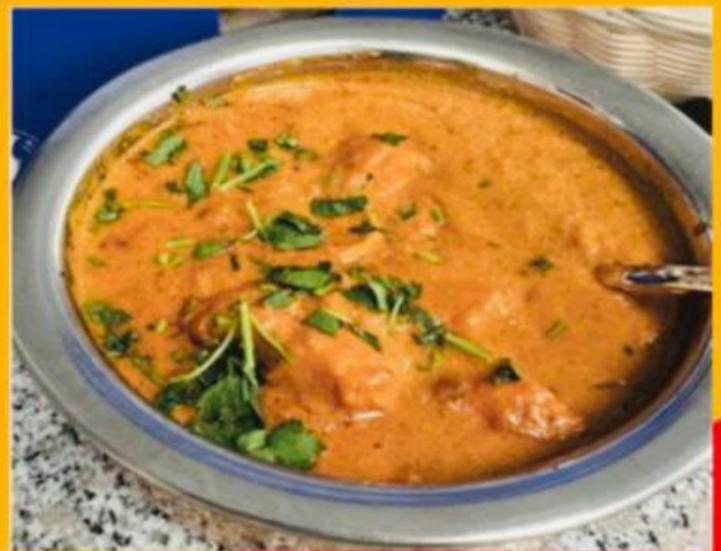
VISIT DIYA INDIAN CUISINE TODAY FOR A FINE DINING EXPERIENCE. INDULGE IN THE PERFECT HARMONY OF MODERN AND AUTHENTIC INDIAN CULINARY EXCELLENCE.

JOIN US EVERY SATURDAY AND SUNDAY FROM 11am to 3pm FOR OUR BUFFET LUNCH, ALLOWING YOU TO SAMPLE THE BEST OF INDIAN CUISINE.

UNWIND AND ENJOY THE EVENING WITH A DRINK FROM OUR FULL BAR THAT PAIRS WELL WITH THE FLAVORS ON YOUR PLATE.

FOR CATERING INQUIRIES, SIMPLY CALL 646-251-9794. WE WILL ASSIST YOU IN CREATING A MENU THAT DELIGHTS YOUR SENSES.

Diya Indian Cuisine
201 E Merrick Road
Valley Stream, NY 11580
(516) 218-2997
www.diyaindian.com

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ADVISORY BOARD

- Joga Singh
- Jaswinder Singh New Jersey
- Mindi Manak NewYork
- Jagjit Singh Dasuya
- Gurmeet Singh Dhalwan Chicago
- G. S Singh Punjab
- Sujan Nag, USA
- Dr. Jagdeep Dhimaan, India
- Sarabjit Kaur Punjab
- Sukhmandar Brar (Bhagata Bhaika) Vancouver,

Sunil Kumar Gund (Journalist) India

Raj Rani Video editor

Jagmeet Kaur 97817-41631

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਟ ਛਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰੰਟੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally liable for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਮਾ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਬਦਲਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਾਅਦੇ ਅਤੇ ਹਕੀਕਤ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2025-26 ਲਈ 2.36 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। 'ਬਦਲਦਾ ਪੰਜਾਬ' ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤੇ ਇਸ ਬਜਟ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਦੇ ਬਜਟ ਦਾ ਮੰਤਵ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਬਜਟ ਡਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਜਟ ਡਰੱਗ ਸੈਸ਼ਸ (ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਡੁੱਬੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ) ਅਤੇ 'ਸਿਹਤ ਕਾਰਡ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਸਥਾਰ ਵਰਗੇ ਨਵੀਨਕਾਰੀ ਉਪਾਅ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਰਗੇ ਮੁੱਖ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਬਜਟ ਨੂੰ 'ਭੂਟ ਦੀ ਭਰਮਾਰ' ਉਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ 'ਨਿਰਾਸ਼' ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉੱਘੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਖਾਤਿਰ ਇਸ ਬਜਟ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀਆਂ। ਨਸ਼ੇ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦੀ ਯਾਦ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਚੌਥੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ, ਅੰਰਤਾਂ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੇ ਚੋਣ ਵਾਅਦੇ 'ਤੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਵੀ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਕੜ ਜਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡੀਜ਼ਲ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 395 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 150 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮਾਲੀਆ ਵਧਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 2021 ਵਿੱਚ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 7 ਕਿਲੋਵਾਟ ਤੱਕ ਦੇ ਲੋਡ ਵਾਲੇ ਘਰੇਲੂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ 3 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 1500-1800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕ ਜੀਐੱਸਟੀ ਤੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜੀਐੱਸਟੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਜੋ 2024-25 ਵਿੱਚ 25750 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਹੁਣ 2025-26 ਵਿੱਚ ਵਧ ਕੇ 27650 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖਰਚੇ ਵਾਲੇ ਪੱਖ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਖਰਚਾ (ਇਸ ਬਜਟ ਦਾ ਆਕਾਰ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (18.49%) ਵਜੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਅਨੁਮਾਨਾਂ (19.02%) ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚ ਤੋਂ ਹੱਥ ਖਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਚਨਬੱਧ ਖਰਚੇ ਆਮ ਵਾਗ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਲਗਭਗ 50% ਭਾਗ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਕਮੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਨੂੰ ਵੀ ਜੋੜ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੁੱਲ ਮਾਲੀਏ ਵਿਚ ਵਚਨਬੱਧ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰ 60% ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਕੇਵਲ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ 15.39% ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਡਾ. ਰਾਜੀਵ ਖੋਸਲਾ

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ 2.36 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਇਸ ਬਜਟ ਦਾ ਆਕਾਰ ਹੀ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ; ਬਜਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਪ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ 2025-26 ਲਈ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੁੱਲ ਖਰਚ 1.65 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਹ ਸਹੂਲਤ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਬੇਮੋਲਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਖਾਤਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ (ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਹਿਤ ਜਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਜਾਂ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰ ਰਕਮ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਕਦੀ ਬਕਾਏ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਓਨਾ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ ਲਈ 71250 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਹਨ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨਾਂ (57000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹਨ। 2025-26 ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਖਰਚ 1.65 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ ਜੋ 2024-25 ਦੇ ਬਜਟ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ (1.48 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਨਾਲੋਂ 17000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵੱਧ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬਜਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿਚ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 17000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵੱਧ ਦੀ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਰਾਂ (5350 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਾਂ (3600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਕਰਜ਼ੇ (8000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਮਾਲੀਏ ਵਿਚ ਜੋੜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਇਉਂ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਇਹ ਬਜਟ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਚੌਥਾ ਕਰ ਮੁਕਤ ਬਜਟ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ; ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਬਜਟਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਸ ਬਜਟ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਜਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਬਜਟ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਟੈਕਸ ਵਧਾਏ, ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾ ਕੇ ਮਾਲੀਆ ਕਮਾਇਆ ਹੈ। ਜੂਨ 2024 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 16 ਜੂਨ 2024 ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ 2025 ਤੱਕ ਘਰੇਲੂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ 11 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਕ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ 15 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਤੰਬਰ 2024 ਵਿਚ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ 'ਤੇ ਵੈਟ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 61 ਅਤੇ 92 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮੱਕੜ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਵੱਧ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਚ ਕਰਜ਼ਾ 46.6% ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਹੁਣ ਕੇਵਲ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਰਗੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਲਈ 41831 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, 49900 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ ਲਗਭਗ 8000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵੱਧ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 2022 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਕੁੱਲ ਕਰਜ਼ਾ ਲਗਭਗ 2.82 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ ਜੋ ਬਜਟ 2025 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਵਧ ਕੇ 3.83 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਰਚ 2026 ਤੱਕ ਇਹ 4.17 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਕੁੱਲ ਕਰਜ਼ਾ 4.50 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ; ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 1.70 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਜਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 59000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ; ਮਾਰਚ 2026 ਤੱਕ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਲਗਭਗ 80000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬਸਿਡੀ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਵੱਲ ਸੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਸੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚਾ (2024-25 ਲਈ 7445 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਿੱਥਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਉੱਝ, ਜੋ ਮਿੱਥਿਆ ਵੀ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ (ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ 5818 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਵੱਲ ਧੱਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

Preetnama Talk Show

News

Talk Show

Interview

Social

Preetnama TV

Political

Music

Current Issue

Host : Pritpal Kaur Preet

Web : www.preetnama.com, Email : Preetnamausa@gmail.com

LIVE Live on Facebook page PreetnamaTv

+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ट्रंप की मांगों पर हार्वर्ड यूनिवर्सिटी ने दी ये चुनौती, तो रोकी गई करोड़ों की फंडिंग

अमेरिका में ट्रंप प्रशासन ने कहा है कि वह हार्वर्ड विश्वविद्यालय को दी जाने वाली दो अरब अमेरिकी डॉलर (करीब 2 लाख करोड़ रुपये) की फंडिंग रोक रहा है। दरअसल दुनिया के सबसे नामचीन शिक्षा संस्थानों में शुमार हार्वर्ड को अमेरिकी राष्ट्रपति के कार्यालय ने मांगों की एक सूची भेजी थी। यूनिवर्सिटी ने उन मांगों को अस्वीकार कर दिया था। इसके कुछ घंटों बाद हार्वर्ड की फंडिंग को रोक दिया गया। अमेरिकी शिक्षा विभाग ने एक बयान में कहा, हार्वर्ड का बयान उस चिंताजनक मानसिकता की झलक है जो हमारे देश के सबसे प्रतिष्ठित कॉलेजों में दिखती है। व्हाइट हाउस ने पिछले हफ्ते हार्वर्ड को मांगों की एक सूची भेजी थी। अमेरिका राष्ट्रपति के कार्यालय ने कहा था कि यह सूची कैंपस में यहूदी विरोधी भावना से लड़ने के लिए बनाई गई थी। इस पत्र में मांग की गई थी कि यूनिवर्सिटी अपने प्रशासन, भर्ती और दाखिले की प्रक्रियाओं में बदलाव करे। हार्वर्ड ने सोमवार को इन मांगों को खारिज करते हुए कहा था कि व्हाइट हाउस उसपर नियंत्रण की कोशिश कर रहा है।

ट्रंप को दी चुनौती

यह अमेरिका का पहला बड़ा विश्वविद्यालय है जिसने ट्रंप की नीतियों

में बदलाव के दबाव को नकारा है। व्हाइट हाउस ने हार्वर्ड से जो मांगें की थीं उनसे विश्वविद्यालय के संचालन में बदलाव आ जाता और वो काफी हद तक सरकार के नियंत्रण में चला जाता। पिछले साल गज़ा में युद्ध और इसराइल के लिए अमेरिकी समर्थन के खिलाफ अमेरिकी कॉलेजों में प्रदर्शन हुए थे। राष्ट्रपति ट्रंप ने प्रमुख विश्वविद्यालयों पर इन प्रदर्शनों के दौरान यहूदी छात्रों की हिफाजत करने में विफल रहने का आरोप लगाया है। सोमवार को हार्वर्ड समुदाय के अध्यक्ष एलन गार्बर ने एक पत्र में कहा कि व्हाइट हाउस ने शुक्रवार को मांगों की विस्तृत सूची भेजी है, जिनके पूरा न होने पर सरकार के साथ वित्तीय संबंध टूट

सकते हैं। उन्होंने लिखा, हमने अपने कानूनी सलाहकार के ज़रिए ट्रंप प्रशासन को बता दिया है कि हम उनके प्रस्तावों को स्वीकार नहीं करेंगे। विश्वविद्यालय अपनी स्वतंत्रता या अपने संवैधानिक अधिकारों को नहीं छोड़ेगा। एलन गार्बर ने कहा कि हार्वर्ड ने यहूदी-विरोधी भावना से लड़ने के अपने फ़र्ज को हल्के में नहीं लिया है, लेकिन सरकार उनके अधिकारों का अतिक्रमण कर रही है। उन्होंने कहा, सरकार की कुछ मांगें यहूदी-विरोधी भावना से निपटने के उद्देश्य से हैं, लेकिन अधिकतर मांगें हार्वर्ड पर प्रत्यक्ष सरकारी रेगुलेशन का प्रतिनिधित्व करती हैं।

शिक्षा विभाग ने रोकी फंडिंग

गार्बर के पत्र के बाद, अमेरिकी शिक्षा

क्या थी ट्रंप प्रशासन की मांगें

व्हाइट हाउस ने अपनी मांगों को 10 श्रेणियों में रखा था। पत्र में साफ लिखा था कि हार्वर्ड को संघीय फंडिंग के लिए इनका स्वीकार किया जाना ज़रूरी है। ट्रंप प्रशासन जिन बदलावों की मांग कर रहा था, उनमें अमेरिकी मूल्यों के मुख़ालफ़त करने वाले छात्रों की सूचना सरकार की दी जाए यह सुनिश्चित किया जाए कि हर शैक्षणिक विभाग का दृष्टिकोण विविधतापूर्ण हो यूनिवर्सिटी के विभागों का ऑडिट करने के लिए सरकारी मान्यता प्राप्त बाहरी कंपनी को नियुक्त किया जाए यहूदी विरोधी उत्पीड़न को सबसे अधिक बढ़ावा देने वाले विभागों की सूचना दी जाए पिछले दो वर्षों में परिसर में विरोध प्रदर्शनों के दौरान हुए उल्लंघनों के खिलाफ अनुशासनात्मक कार्रवाई की जाए विश्वविद्यालय की विविधता, समानता और समावेशन की नीतियों और कार्यक्रमों को ख़त्म किया जाए दूसरे कार्यकाल की शुरुआत से ही राष्ट्रपति ट्रंप ने विश्वविद्यालयों पर यहूदी-विरोधी भावना से निपटने और विविधता से जुड़ी नीतियों को ख़त्म करने के लिए दबाव डाला है।

विभाग ने कहा कि वह हार्वर्ड को दिए जाने वाले 2.2 बिलियन डॉलर के अनुदान और 60 मिलियन डॉलर के अनुबंधों पर तत्काल रोक लगा रहा है। शिक्षा विभाग ने कहा, हाल के वर्षों में कैंपसों में पढ़ाई में जो बाधाएं आई हैं, वह अस्वीकार्य है। बयान में कहा गया, यहूदी छात्रों का उत्पीड़न सहन नहीं किया जा सकता। अगर वो फंडिंग जारी रखना चाहते हैं तो इस समस्या को गंभीरता से लें और सार्थक बदलाव के लिए प्रतिबद्ध हों। व्हाइट हाउस ने शुक्रवार को अपने पत्र में कहा, हार्वर्ड हाल के वर्षों में बौद्धिक और नागरिक अधिकारों पर खरा उतरने में विफल रहा है। ये दोनों का पालन संघीय फंडिंग के लिए ज़रूरी है।

यहूदी विरोधी भावनाएं

दिसंबर 2023 में, शीर्ष अमेरिकी विश्वविद्यालयों के प्रमुखों से अमेरिकी कांग्रेस में पूछताछ की गई थी। इस सुनवाई के दौरान इन लोगों पर इसराइल-हमास युद्ध के बाद यहूदी छात्रों की सुरक्षा करने में विफल रहने का आरोप लगाया गया था। मार्च में ट्रंप प्रशासन ने कहा था कि वह हार्वर्ड को दी जाने वाली फंडिंग की समीक्षा कर रहे हैं। इसके बाद हार्वर्ड के प्रोफेसरों ने एक मुकदमा दायर कर आरोप लगाया गया कि सरकार गैर-कानूनी तरीके से अभिव्यक्ति की स्वतंत्रता और शैक्षणिक स्वतंत्रता पर हमला कर रही है। इससे पहले व्हाइट हाउस ने कोलंबिया विश्वविद्यालय से 40 करोड़ डॉलर की संघीय फंडिंग वापस ले ली थी। ट्रंप प्रशासन ने कोलंबिया पर यहूदी विरोधी भावना से लड़ने और अपने परिसर में यहूदी छात्रों की सुरक्षा करने में विफल रहने का आरोप लगाया था। उस समय शिक्षा सचिव लिंगा मैकमोहन ने कहा था, अगर विश्वविद्यालयों को संघीय वित्त पोषण हासिल करना है, तो उन्हें सभी संघीय भेदभाव विरोधी कानूनों का पालन करना होगा। इसके तुरंत बाद, कोलंबिया ने प्रशासन की कई मांगों पर सहमति व्यक्त कर दी थी। विश्वविद्यालय के इस कदम की कुछ छात्रों और शिक्षकों ने आलोचना की थी।

ट्रंप के टैरिफ़ का असल निशाना क्या हमेशा से चीन ही था ?

राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रंप के टैरिफ़ प्लान ने शुरू में अमेरिका पहुँचने वाले कई देशों के सामान पर आयात शुल्क बढ़ा दिया था। जिन देशों के सामान पर ये शुल्क लगाया गया था, उनमें से कुछ ऐसे भी थे जो लंबे समय से अमेरिका के सहयोगी रहे हैं। हालांकि नौ अप्रैल को इसके लागू होने के कुछ घंटे बाद ही ट्रंप ने चीन को छोड़कर बाकी दुनिया के लिए रेसिप्रोकल टैक्स पर 90 दिनों की अस्थायी रोक की घोषणा कर दी थी। ट्रंप के इस कदम पर कुछ विश्लेषकों ने ये पूछना शुरू किया कि क्या हमेशा से निशाना सिर्फ चीन ही था ?

क्या चीन को सजा देना है मकसद?
राष्ट्रपति ट्रंप पद संभालने के बाद से ही व्यापारिक मुद्दों को केंद्र में रख रहे हैं। व्हाइट हाउस में आने के बाद से ही उन्होंने तमाम देशों पर व्यापक टैरिफ़ लगाने की बात कहनी शुरू कर दी थी। उनका दावा था कि अमेरिका के साथ व्यापार करने वाले देश उसका फायदा उठा रहे हैं और स्थानीय उद्योगों को इससे नुकसान पहुंच रहा है। दो अप्रैल को ट्रंप के सबसे बड़े और विवादित टैरिफ़ घोषणाओं ने अफ़रा-तफ़री मचा दी और ट्रेड वॉर जैसी स्थिति के मद्देनजर दुनिया भर के स्टॉक बाजारों में खलबली मच गई। इसके बाद ट्रंप ने 90 दिनों के लिए चीन को छोड़कर बाकी देशों को अस्थायी राहत देने की घोषणा की। लेकिन चीन को राहत देने के उलट ट्रंप ने टैरिफ़ बढ़ाकर 145 फ़ीसदी कर दिया। इसके बाद कुछ अमेरिकी अधिकारियों का बयान आया कि इसका वास्तविक लक्ष्य चीन को सजा देना और उसे बातचीत के टेबल पर आने को मजबूर करना है। ट्रंप प्रशासन ने हाल में एक और घोषणा की थी कि मोबाइल और कंप्यूटर सहित कई इलेक्ट्रॉनिक उत्पादों को रेसिप्रोकल टैरिफ़ से छूट दी जाएगी। इसमें चीन से आया हुआ सामान भी शामिल होगा। अमेरिकी वित्त मंत्री स्कॉट बेसेंट ने

संवाददाताओं से कहा था, चीन अमेरिका के व्यापारिक समस्याओं के मूल में हैं। सच्चाई तो ये है कि वो पूरी दुनिया के लिए ही समस्या हैं। हालांकि, दुनिया की दूसरी सबसे बड़ी अर्थव्यवस्था के साथ इस तरह उलझने के अपने ख़तरे भी हैं। चीन ने भी रेसिप्रोकल टैक्स पर कदम उठाते हुए 12 अप्रैल से अमेरिका से आने वाले सामान पर टैक्स को बढ़ाकर 125 फ़ीसदी कर दिया। हालांकि ट्रंप जो कर रहे हैं, वो उनके पूर्ववर्ती बराक ओबामा की शुरू की गई एक नीति को ही आगे बढ़ाने जैसा दिखता है। ये नीति है चीन के बढ़ते प्रभाव और शक्ति को रोकने के प्रयास में अमेरिका का ध्यान ज़्यादा से ज़्यादा पूर्वी देशों की तरफ़ शिफ़्ट कराना। पिछले सप्ताह के घटनाक्रम के बारे में लेखक और राजनीतिक विश्लेषक टिम मार्शल ने बीबीसी को बताया, यह एक नया दौर है और अर्थव्यवस्था इसका एक विशाल हिस्सा है। मेरा मानना है कि ये चीन के बारे में है। ब्रिटेन और यूरोप के लिए टैरिफ़ में बदलाव लाए जाएंगे और फोकस चीन पर होगा।

अमेरिकी दबाव को लेकर चीन की प्रतिक्रिया

चीन से अमेरिका निर्यात होने वाली चीजें चीन की कुल जीडीपी के लगभग दो फ़ीसदी के बराबर हैं। ब्रिटेन में सिटी इंडेक्स की एक वरिष्ठ मार्केट एनालिस्ट फ़ियोना किनकोट्टा ने बीबीसी को बताया, चीन अमेरिका पर निर्यात की निर्भरता को कम कर रहा है। अब चीनी निर्यात का सिर्फ़ 13 फ़ीसदी हिस्सा अमेरिका जाता है। ट्रंप के पहले कार्यकाल में ये 26 फ़ीसदी था। कुछ विश्लेषकों को लगता है कि चीन को पहले ही ट्रंप के टैरिफ़ का अंदाज़ा हो गया था। द इकोनोमिस्ट के एडिटर डेविड रेनी हाल ही में चीन में अधिकारियों और स्कॉलर्स से मिले थे। उन्होंने कहा, चीन लंबे समय से इसकी तैयारी कर रहा था। उन्होंने कहा, उन्होंने अमेरिकी कदमों से बचने के लिए एक शॉर्ट टर्म बचाव की तैयारी की हुई है

चीन भी नहीं हट रहा पीछे

जब से ट्रंप दूसरी बार व्हाइट हाउस में आए हैं तब से चीन और अमेरिका के बीच ट्रेड वॉर गहराता ही जा रहा है। पिछले कुछ समय से दोनों ही एक-दूसरे के खिलाफ़ रेसिप्रोकल टैरिफ़ के मामले में जवाबी कार्रवाई कर रहे हैं। चीन के वाणिज्य मंत्रालय ने एक बयान में ट्रंप के टैरिफ़ को नंबर गेम बताया है। मंत्रालय ने कहा है कि इसका कोई व्यावहारिक महत्व नहीं है। मंत्रालय ने कहा कि अगर चीन से निर्यात किए जाने वाले सामान पर अमेरिका टैरिफ़ लगाना जारी रखता है तो अब चीन इसे नज़र-अंदाज़ करेगा। बीबीसी के चीन संपादक स्टीफ़न

मैकडोनेल कहते हैं, चीनी नेताओं ने बार-बार ट्रंप प्रशासन को %बुली% करार दिया है और उनका कहना है कि वो इससे डरने वाले नहीं हैं। चीन के विदेश मंत्रालय की प्रवक्ता माओ निंग ने हाल में सोशल मीडिया पर चैयरमैन माओ की तस्वीरों पोस्ट की थी और इसमें कोरियाई युद्ध के दौरान का एक क्लिप भी था। इस क्लिप में माओ अमेरिका से ये कहते हुए दिख रहे हैं, चाहे ये युद्ध कितना भी लंबा चले, हम पीछे नहीं हटेंगे। उन्होंने अपना बयान भी पोस्ट किया, जिसमें वो कह रही हैं, हम चीनी लोग हैं। हम उकसावे से डरते नहीं हैं। हम पीछे नहीं हटेंगे।

लेकिन वो स्थायी समाधान तलाशने की कोशिश कर रहे हैं। उनकी कोशिश अपनी अर्थव्यवस्था को निर्यात पर बहुत ज्यादा केंद्रित होने से दूर ले जाना है। अमेरिका के साथ इस ट्रेड वॉर के बीच चीनी राष्ट्रपति शी जिनपिंग नए ट्रेड पार्टनर्स बनाने पर भी काम कर रहे हैं। चीन ट्रंप के टैरिफ़ से प्रभावित देशों को एकजुट होने की अपील भी कर रहा है। स्पेन के प्रधानमंत्री पेद्रो सांचेज़ के साथ 11 अप्रैल को हुई बैठक के दौरान चीन के राष्ट्रपति शी जिनपिंग ने कहा कि चीन और यूरोपीय यूनियन को साथ आकर इस अमेरिकी टैरिफ़ का जवाब देना चाहिए। शी इस महीने उन देशों की यात्रा पर भी जाने वाले हैं जो ट्रंप के टैरिफ़ से बुरी तरह प्रभावित हुए हैं। इनमें वियतनाम,

मलेशिया और कंबोडिया भी शामिल हैं। **चीन के लिए क्या है ख़तरा?**
चीन के दूसरे देशों से संपर्क करने के पीछे की एक वजह ये भी हो सकती है कि वे उन्हें आश्वस्त करना चाहते हैं। चीन का अमेरिकी बाज़ार की जगह दूसरे बाज़ार की तलाश करना भी कई तरह की दिक्कतें पैदा कर सकता है। रेनी ने कहा कि अगर चीनी सामान से ये बाज़ार भर जाएंगे तो ये उन देशों में नौकरी और अवसरों को नुकसान पहुंचाएंगे। ये फिर चीनी नेतृत्व के सामने कूटनीतिक और जियोपॉलिटिकल संकट पैदा करेंगे। दूसरा मसला घरेलू बाज़ार का भी हो सकता है। चीन में उपभोक्ताओं ने बीबीसी से कहा है कि अगर अमेरिकी सामान महंगा होता है

तो वो स्थानीय ब्रांड को अपना लेंगे। चीन की अर्थव्यवस्था का हाल ये है कि महंगाई लगातार घट रही है। महंगाई को मापने का एक तरीका उपभोक्ता मूल्य सूचकांक होता है। इसके आधिकारिक आंकड़े से पता चला है कि चीन में ये लगातार दूसरी बार मार्च में गिरा है। घरेलू स्तर पर भी मांग बढ़ती नहीं दिख रही है। अमेरिकी राजनीतिक वैज्ञानिक प्रोफ़ेसर ग्राहम एलिसन हाल ही में चीन से लौटे हैं। उन्होंने कहा, शी जिनपिंग चीन और अमेरिका के इकोनोमिक वॉर के ख़तरे के बारे में जानते हैं और खराब समय के लिए तैयार हैं। उन्होंने कहा कम से कम मैंने जो सबूत देखे हैं, उससे तो यही लगता है कि उन्होंने सभी सेक्टरों में तैयारी कर ली है।

"Changing seasons, broken women," "Dry fields, empty kitchens, and tired women"

According to the 2025 Beijing-India Report, climate change is disproportionately affecting India's rural women. They are highly vulnerable to climate risks due to limited resources, traditional social roles, and care responsibilities. Heat, drought, and extreme weather are adversely affecting their reproductive health, agriculture-based livelihoods, and job opportunities. Adivasi and Dalit women are doubly hit by caste-based exclusion. The report also points out that effective climate adaptation requires gender-responsive policies, gender-disaggregated data collection, strengthening of health infrastructure, and women-led local decision-making mechanisms. Women must be recognized not only as victims but also as agents of change. Mainstreaming gender perspectives in the fight against climate change not only strengthens social justice but also serves the goals of SDG-13 (climate action) and SDG-5 (gender equality).

When we talk about climate change, the discussion often confines itself to melting glaciers, rising sea levels, and changing weather cycles. But its human face—particularly that of rural Indian women—is often forgotten. The Beijing India Report 2025 once again makes it clear that the climate crisis is not a "gender neu-

tral" disaster. Its impacts are deep, unequal, and misogynistic. Millions of rural women in India are already burdened by resource scarcity, social limitations, and unpaid domestic responsibilities. Climate change makes this burden even heavier—sometimes in the form of droughts, sometimes in the form of floods, and sometimes in the form of a slow, toxic combination of malnutrition and exhaustion. The Beijing Report shows that the climate crisis is not only degrading the quality of women's lives but also depriving them of their biological, social, and economic dignity. Health facilities for rural women are already limited, but the nutrition crisis and heat stress caused by climate change severely impact their reproductive and maternal health. According to the report, persistent dehydration and anemia have led to a rise in the incidence of premature hysterectomies among women. This is not just a medical procedure but an assault on their bodily autonomy and dignity. Infertility, complicated childbirth, and difficulties in conceiving are now becoming common problems—and climate insecurity is clearly behind them.

Most of India's rural women either work in the fields or engage in small agricultural work, but they do not own the land. When rains are

unseasonal, when crops dry up, or when soils turn barren, these women are the first and the worst hit. In regions like Bundelkhand, persistent droughts have not only led to a drop in production but also increased seasonal unemployment among women. Being cut off from the field means an empty kitchen, girls leaving school, and another round of debt. Women who were engaged in handicrafts, food processing, or small-

Priyanka Saurabh
Contact- 7015375570

scale businesses other than agriculture are also not spared by extreme weather. The Beijing report shows that women's incomes in the non-agricultural sector fell by an average of 33% during extreme climate events in 2023-24. This is not just an economic loss but also a blow to self-reliance and confidence. Climate-induced displacement, falling family incomes, and traditional thinking—all three are hampering the education of adolescent girls. When families have limited resources, girls' education is one of the first to be cut short. They are pulled out of school and put into domestic work or prepared for early marriage. This broken chain of education limits their lifelong opportunities. Adivasi and

Dalit women in particular—who are already socially marginalized—are most vulnerable during climate disasters. During the 2020 cyclone Amphan, Dalit women in the Sundarbans region reported being excluded from relief centers and had no say in shelter decisions. Social discrimination becomes even more acute during a climate crisis.

The Beijing India Report not only highlights this crisis but also suggests clear ways to address it—most importantly, putting gender sensitivity at the center of climate strategy. State-level climate plans must incorporate women's specific needs. States like Odisha have begun incorporating gender indicators into their climate strategies, but this initiative needs to be replicated in every state. Gender-based data collection by village, caste, and economic status is essential for policies to be effective at the ground level. Creating a climate vulnerability index with a gender component at the panchayat level can be an effective step. Self-help groups and women's cooperatives can be strengthened by providing skills in areas of climate-resilient agriculture, green jobs, renewable energy, and agro-processing.

Better resourcing of primary health centers, especially for reproductive and maternal care, is imperative—

especially in areas affected by the climate crisis. Women-run Jal Samitis in Gujarat have proven that when women are part of policymaking and resource management, solutions are more sustainable and responsive. Women's participation should be made mandatory in local disaster management, forest rights committees, and water management. Missions under the National Climate Action Plan—such as Ujala Yojana, PMUY, etc.—should be redefined with a women-centric approach. Expansion of these schemes in climate-sensitive areas will not only strengthen health and livelihoods but will also promote gender justice.

Rural women are not just victims of climate change—they can also be agents of change. But this requires us to see them as partners, not just 'objects for help.' This is the message of the Beijing report—that if we are to tackle climate change effectively, gender and climate must be understood together, not separately. When a woman scrapes drinking water for her child from the mud of a drying pond, she becomes not just motherhood but the most tragic image of the climate crisis. It is time for policy, science, and society to listen to her voice seriously.

Tariffs capable of replacing income tax? Trump says there's a 'real chance'

US President Donald Trump said in an interview with Fox News that there is a "real chance" revenue generated from tariffs could eventually replace the income tax system in the United States. Drawing on historical precedent, Trump argued that between 1870 and 1913, tariffs served as the primary source of government revenue and coincided with a period when the nation was "relatively the richest". "There's a real chance," Trump said. "There is a chance that the money from tariffs could be so great that it would replace [income tax]." He added that a committee was formed in the 1880s with the purpose of disposing of surplus funds, but that changed with the introduction of the income tax system in 1913. He also dismissed historical criticisms linking tariffs to the Great Depression, stating that the economic collapse preceded tariff

implementation. Trump, who has aggressively pursued tariffs during both his presidency and campaign, claimed that the country was earning "billions and billions of dollars" from tariffs under his watch. "We were making two billion and three billion dollars a day. We never made money like that," he asserted, while acknowledging a temporary reduction in tariff rates to ease transition periods for businesses. The interview also touched on controversial criminal justice proposals. Trump expressed admiration for El Salvador's President Nayib Bukele and his hardline security measures. Praising the country's massive prison infrastructure, Trump said he would be open to sending violent American criminals to these facilities. "He's made it a very safe place," Trump said, adding that the US is "getting rid of our criminals from out of the United States

that were allowed to come in by Biden". When asked if the same facilities could be used to detain American offenders, Trump did not rule it out, referring to "homegrown" violent criminals as potential candidates. Trump's remarks come as his administration implements a 90-day pause on reciprocal, customised tariffs previously imposed on dozens of countries. This pause marks a shift in tone after earlier refusals to ease tariff pressure. At the same time, the administration has increased tariffs on China to 245 per cent. Officials say the administration is actively engaging in negotiations with foreign governments to craft trade deals favourable to the US economy and aimed at reducing the chronic trade deficit. However, the sweeping tariffs have triggered volatility in financial markets and raised fears of a potential recession.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 300

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

New Gurdwara Sahib Sri Guru Teg Bahadur Sahib Inc. inaugurated.

With the support of the entire Indian community, construction of the Gurudwara building at 2000 Hillside Avenue, New Hyde Park, New York 11040 has begun.

Appeal To the entire Indian community of New York USA .

We purchased a 25,000 square feet land for Gurdwara Sahib in New Hyde Park, Long Island, NY about four years ago. This property is located at 2000 Hillside Avenue New Hyde Park, Long Island NY 11040 and four minutes away from Queens border .

The land had a 75 x 55 feet building and a same-sized basement. The entire basement will be used for the Langar hall. The first floor (75 x 55 feet) will be the Diwan Hall. We are also constructing second and third floors, which will be 75 x 40 feet. We need about 2.5 million dollars to complete this building. We are also forming a Board with 51 directors.

This Gurudwara Sahib will be common place of all Indian communities. Anyone who believes in Guru Granth Sahib can become of member this organization. The membership fee is \$5100 which you can pay in installments too.

The Gurudwara leadership will be entrusted to young board of directors, thereby establishing a connection between emerging generations and our legacy.

The management of the Gurudwara Sahib has set a target to complete this Gurudwara Sahib building before December 31st, 2025 .

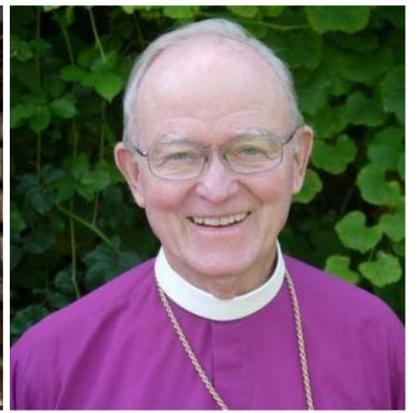
Let's complete this Gurudwara Sahib as soon as possible and hand it over to the Sangat.

Board of Directors of Gurudwara Shri Guru Teg Bahadur Sahib

PHUMAN SINGH IBRAHEMPUR PRESIDENT GURDWARA GURU TEGH BAHADUR SAHIB 1 917 721 8789	MOHINDER SINGH GILZIAN PRESIDENT INDIAN OVERSEAS CONGRESS USA 1646 732 5119	GURMIT SINGH BUTTAR PRESIDENT MALWA BROTHERS USA 1516 209 7902	PARAMJIT JOBAN PRESIDENT UNITED ONE GROUP LLC 1917 578 5313	BHUPINDER SINGH BHINDA PRESIDENT BEGOWAL WELFARE SOCIETY 1917 843 2168
Gurinder Singh Pathankot President, East Cost NY Constrution 718-219-7585	Amar Parmar President Sahara Construction Corp. 718 285 5945	Davinder Singh President Shalu Construction 917 807 9939	Iqbal Singh Kaknia (Rana) President Liberty Restaurant House 917 348 9344	Lakhvir singh Laddi President Sallan Welfare Society 917-442-0449
Ragbir Singh Babboo Ghorechack 718 502 7874	Master Swarn Singh 917 518 1886	Harvinder Singh Bhulla Awana 646 881 2177	JAGTAR SINGH RICKY 917 968 9821	Kuldip Ghotra 917 330 4070
LAKHI ZORIA 917 559 8137	Subedar Ujjal Singh Beggowal 337-484-4159	GURMUKH SINGH BASOA 917 497 5624	JAGMOHAN SINGH 347 721 4458	JATINDER SINGH HAPPY 1718 864 1143
AMRIK SINGH BASSI 646 302 1800	KULDEEP SINGH LATT 917 459 2459	KULWANT SINGH ZORIA 516 737 5800	BALJEET SINGH TINKU 917 293 4616	KULBIR ZORIA 347 619 6242
Ronak Singh President Tahli Ballah Welfare Society 516 870 9300	Gurnam Singh Latt 917 750 4990	PUNJAB SINGH BHADAS 929 261 2218	DHARMINDER SINGH 1718 666 1961	JAGJIT SINGH DELHI 516 366 9472
PALWINDER SINGH ROMAN 646 662 9675	SUKHWINDER SINGH 347 944 9851	KARNAIL SINGH SALEMPIUR 347 605 4658	GURWINDER SINGH SABBI DADDIAN 1718 916 3900	PAUL SINGH 718 219 9474

Global Champions of Interfaith Unity Win Hofstra's Prestigious \$50K Guru Nanak Prize

Oxford Scholar and World's Largest Grassroots Faith Network Honored for Promoting Peace Through Dialogue

HEMPSTEAD, NY – Hofstra University, in partnership with the Sardarni Kuljit Kaur Bindra Charitable Foundation, is proud to award the 2024 Guru Nanak Interfaith Prize to two visionaries: Dr. Thea Gomelaury, founder of the Oxford Interfaith Forum, and the United Religions Initiative (URI), founded by pioneering interfaith leader and president emeritus Rt. Rev. William E. Swing. The biennial prize—\$50,000 split between the two winners—recognizes extraordinary contributions to promoting peaceful dialogue between faiths and cultures. The ceremony will take place April 22, 2025, at the Crest Hollow Country Club in Woodbury, NY.

"It was our parents desire to bring better understanding among people of various faiths and founded Interfaith Prize in collaboration with Hofstra University to promote interfaith dialogue and to recognize individuals or organizations that bring people together. It is named after Guru Nanak who preached and practiced equality of all human beings irrespective of their religion, caste, color, creed or sex. We are very pleased with the selection of two very well deserving awardees for 2024 Guru Nanak Interfaith Prize" said T J Bindra of Bindra Family.

"The Guru Nanak Prize embodies Hofstra University's mission to foster global understanding while preparing students to thrive in the complexity of our interconnected world," said Dr. Eva Badowska, dean of Hofstra College of Liberal Arts and Sciences. "At a time when peaceful collaboration, civil discourse, and

cultural awareness are essential to addressing profound global challenges, this prize honors the principles of peace, interfaith dialogue, and selfless service that resonate deeply with the University's values. It reminds us that education is not just about knowledge – it's about inspiring action and shaping a better future for all."

From the Halls of Academia to the Grassroots: Two Leaders, One Vision

Dr. Thea Gomelaury, a biblical scholar at the University of Oxford and director of the Oxford Interfaith Forum, has brought together academics across the globe to explore sacred texts and religious traditions through an inclusive lens.

Her groundbreaking research on Georgian Jewry—the world's oldest surviving Jewish diaspora—has helped shed light on forgotten communities and manuscripts, earning her international acclaim. "This prestigious award in the name of Guru Nanak Dev Ji inspires us to continue the promotion of universal peace through interreligious education at this critical time in our history," Dr. Gomelaury said.

The Forum was recently honored by King Abdullah II of Jordan with the UN World Interfaith Harmony Week Award for its contributions to peace and religious education.

The United Religions Initiative, meanwhile, stands as the largest grassroots interfaith network in the world, spanning more than 100 countries. Born out of a bold vision by Bishop William E. Swing during a 1993 interfaith service at the United

Nations, URI now mobilizes everyday people—from youth activists to elders—to build peace in their own communities.

"The generous heart of Guru Nanak was powerful in his time, and through this award the spiritual power only increases," said Bishop Swing. "To be honored in his name is an inward blessing."

URI's work ranges from conflict resolution to environmental sustainability advocacy for human rights, impacting communities on every continent across the globe.

"We feel proud and grateful for this honor which celebrates URI, its founder, and the entire URI network

of interfaith activists who dedicate their lives to a world where we can all live in trust, love and unity, beyond and through our necessary and lauded differences," said Eric Roux, chair of the URI Global Council.

Honoring a Legacy of Peace
Founded in 2006 by Sardar Isha Singh Bindra and family. The Guru Nanak Interfaith Prize celebrates the legacy of Guru Nanak, the 15th-century founder of Sikhism, who championed equality, service, and unity across faiths. Past recipients include His Holiness the 14th Dalai Lama and Dr. Eboo Patel, founder of Interfaith America. Dr. Julie Byrne, Hofstra University's Monsignor Thomas

Hartman Chair in Catholic Studies and chair of the Department of Religion, said of this year's honorees, "The committee was deeply impressed by the complementary work done by these two stellar interfaith organizations: the United Religions Initiative that concentrates on grassroots networks of communities, and the Oxford Interfaith Forum that brings together scholars for the sharing and production of new knowledge about religions and their interactions. Community-based and scholarly approaches are both needed to advance understanding and acknowledgment of difference in today's global world."

Gen. Body meeting 2024-25, and elections of Chandigarh Bowling Federation held at PU

Chandigarh (Sunil Kumar Gund): The annual General Body Meeting cum Election Meeting 2024-25 of Chandigarh

Bowling Federation was conducted at Golden Jubilee Hall, Panjab University, Chandigarh on 30th March 2025 at 11 A.M. Sh. Vaibhav Gupta, Advocate, Punjab & Haryana High Court was Returning Officer. Sh. Krishan Bir Singh Rathi Ji, Treasurer, Bowling Federation was an observer from National Federation. While providing details of the event, the Secretary Chandigarh Bowling Federation Ashwani Kumar informed that the elections were held as per National Development Sports Code and as per constitution of Chandigarh Bowling Federation.

The following persons were duly elected, unanimously: President Anumit Singh, Vice President

Raghumit Sodhi, Secretary: Ashwani Kumar, Associate Joint Secy.: Amit kumar, Sewa Singh, Treasurer: Avtar Singh, Executive Member: Ankur Arora, Suneel & Riya Kaushik "All were elected unopposed and were declared victorious on their respective posts", Ashwani said.

Trump holds surprise tariff talks with Japan, claims 'big progress'

President Trump met unexpectedly with Japan's trade delegation, calling the talks "big progress" as both sides agreed to hold a second meeting soon.

President Donald Trump said there was "big progress" when he made the surprise move on Wednesday to negotiate directly with a Japanese trade delegation in Washington about the barrage of tariffs he has imposed on global imports. Japan is one of the first countries to formally kick off negotiations, an early test of Washington's willing-

ness to cede ground on the duties that have roiled financial markets and stoked fear of recession. Opposite Trump for Wednesday's talks was Ryosei Akazawa, an ally of Japanese Prime Minister Shigeru Ishiba who only took up his first cabinet post late last year in the relatively junior position of economic revitalisation minister.

Tokyo had not expected Trump to participate in what it viewed as a preliminary fact-finding mission, according to sources familiar with Tokyo's planning, and had been hoping to limit the scope of discussions to trade and investment matters. Speaking to reporters after the talks, Akazawa gave little away about the details of the discussions but said

the parties had agreed to hold a second meeting later this month and that Trump had said getting a deal with Japan was a "top priority". The issue of exchange rates, which Trump has previously accused Japan of manipulating to get a trade advantage, was not part of the discussion, he added.

The dollar briefly strengthened as much as 0.54% against the yen after Akazawa's remarks on the forex. US Treasury Secretary Scott Bessent and Commerce Secretary Howard Lutnick also participated along with other officials.

FIRST MOVER ADVANTAGE

Trump earlier on Wednesday said he would also discuss the issue of how much Tokyo pays towards hosting US troops in Japan, the biggest US overseas deployment.

Akazawa said he would not comment on the specifics of the negotiations but added that he strongly requested a revocation of the tariffs on Japan.

Japan has been hit with 24% levies

on its exports to the United States, although these rates have, like most of Trump's tariffs, been paused for 90 days. But a 10% universal rate remains in place, as does a 25% duty for cars, a mainstay of Japan's export-reliant economy.

Bessent has said there is a "first mover advantage" given Washington has said more than 75 countries have requested talks since Trump announced sweeping duties on dozens of countries - both friend and foe - earlier this month.

However, Ishiba said on Monday that his country, a close US ally, won't rush to reach a deal and does not plan to make big concessions. Akazawa said he believed Washington wanted to strike a deal in the 90-day window.

Trump has long complained about the US trade deficit with Japan and other countries, saying US businesses have been disadvantaged by trade practices and intentional efforts by other countries to maintain weak currencies.

Who Is Krish Lal Isserdasani? Indian student's deportation halted amid visa revocations

Isserdasani, who is just weeks away from earning his bachelor's degree in computer engineering at the University of Wisconsin-Madison, had his F-1 student visa unexpectedly revoked on April 4, just days before his graduation.

Krish Lal Isserdasani, a 21-year-old international student from India, has received a major relief after a federal judge blocked the Trump administration's attempt to deport him. Isserdasani, who is just weeks away from earning his bachelor's degree in computer engineering at the University of Wisconsin-Madison, had his F-1 student visa unexpectedly revoked on April 4, just days before his graduation. Since January, more than 1,000 international students across the US have had their visas revoked by the Trump administration. Isserdasani's visa was among them—canceled without warning or an opportunity to respond after his name appeared in a criminal record.

This was following an alleged disorderly conduct charge from November 2024, when Isserdasani had an argument outside a bar. However, he was neither convicted nor given the opportunity to contest the visa termina-

tion.

US District Judge William Conley, in his ruling on Tuesday, called the Trump administration's actions unjust, stating that Isserdasani had been denied due process in the revocation of his visa. The court emphasized that the abrupt cancellation not only jeopardized his academic future but also posed significant financial and personal harm, as Isserdasani was set to graduate soon. "Given the amount of Isserdasani's educational expenses and potential losses from having to leave the United States without obtaining his degree, the court concludes that Isserdasani credibly demonstrates that he faces irreparable harm for which he has no adequate remedy at law in the absence of injunctive relief," Judge Conley wrote. Lawyers representing Isserdasani praised the ruling, highlighting the lack of legal justification behind the visa cancellation.

Advertisement Needed

**In Queens New York
Need a lady for child
care to work in night
shift from 7:30 pm to
7:30 am . Willing lady
must have legal status
like social security and
work permit.**

**Please contact
917-387-7871**

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

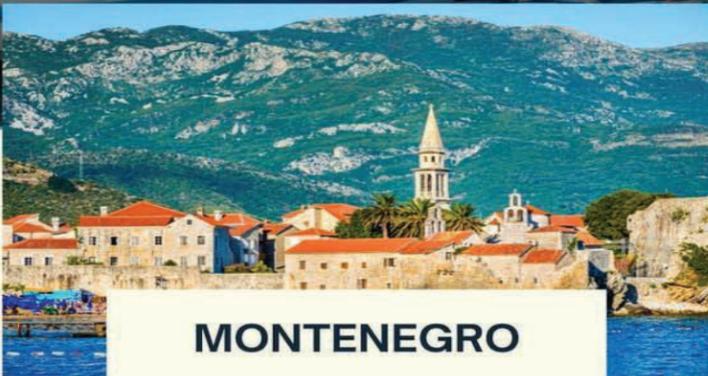
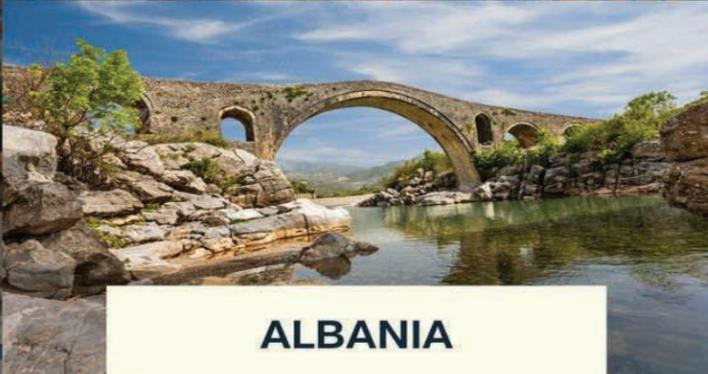
Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 300

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

18 APRIL TO 24 APRIL, 2025

Explore Albania, Montenegro, Croatia & Slovenia

TOUR DATE
JUNE 18 - JUNE 29, 2025

INCLUSIONS

- Accommodation in 5-star luxury hotels
- All Breakfast and Dinner
- 1 night Tirana, 2 nights Ulcinj, 2 nights Dubrovnik, 2 nights Zadar, 1 night Zagreb, 2 night Ljubljana.
- Modern air-condition coach bus.
- English-speaking tour guide and mineral water throughout the trip.
- Entrance fees for all visited monuments.
- Hotel taxes, fees, and luggage service.
- All Tour and Transfers on private basis

\$2595

PER PERSON ON
DOUBLE OCCUPANCY

11 DAYS TRIP

ਵਕਫ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ' ਕਈਆਂ ਲਈ ਉਜਾੜਾ... ! ਦਰਦ ਕੰਣ ਸਮਝੋ ?

ਜਿਵੇਂ 2019 ਵਿੱਚ ਸੀਏਏ (ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ) ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਵਕਫ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੀਏਏ ਭਾਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਪਰ ਵਕਫ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਤਾਂ ਵਿਖਾ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਮੀਆਂ ਨੇ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਗਿਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਿਛਾਂਹ ਨਹੀਂ ਹੱਟ ਰਹੀ। ਸਰਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਮੀਡੀਆ ਇਸ ਵਕਫ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਗਿਣਾਉਣ ਪਿੱਛੇ ਲਗਾ ਛੱਡਿਆ ਹੈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਦੇ ਲੀਡਰ ਵਕਫ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂਕਿ ਸੱਤਾ-ਪਿਰ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਖੁਬੀਆਂ ਗਿਣਾ ਕੇ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਅਸੀਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਂ, ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਕੁਝ ਡਰ ਤੋਲਦੀ ਹੈ। ਖ਼ੈਰ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਕਫ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਭਾਜਪਾ ਵਕਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹਿੰਸਾ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਟੀਐਮਸੀ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਕਾਂਤ ਮਜੂਮਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੀਐਮਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਵਕਫ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਹਿੰਸਾ ਭੜਕਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਯੂ.ਪੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ ਆਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਨੇ ਵੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਸਾ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਕਿਉਂ ਨੇ? ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ - ਪਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਵੋ - ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੋ।

ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਵਰਗੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕਰਫਿਊ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣੇ ਪਏ ਨੇ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਪੁਲਿਸ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਨਜ਼ਰੀ ਆ

ਰਹੀ ਹੈ। ਵੈਸੇ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਦਿਨ ਖ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਸੱਤਾ-ਪਿਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵਿਰੋਧ ਪਿਰ, ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੇ ਵੈਨ ਸੁਵੰਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤਾਂ ਬਣਾਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਕਫ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਹੁਣ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ, ਇਸ ਬਿੱਲ ਦੇ ਫਾਇਦੇ-ਨੁਕਸਾਨ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਈ ਲੋਕ ਗਲੀ-ਗਲੀ ਤੁਰ ਰਹੇ ਨੇ।

ਉਹਦਾ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰੇਨ ਰਿਜ਼ੀਜੂ ਵੱਲੋਂ ਵਕਫ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਕਫ ਸੋਧ ਬਿੱਲ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੋਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਕਫ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਚਮਕਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਵਕਫ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਤਿਰੂਚਿਰਾਪੱਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਤਿਰੂਚੇਦੁਰਾਈ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੁਣ ਵੇਲੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵੇਲੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਨਾਈਕੱਟੂ ਤਾਲੁਕ ਦੇ ਕੱਟੂਕੋਲਾਈ ਪਿੰਡ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਦੀ ਹੈ।

ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਇੱਕ ਇਲਾਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਵਕਫ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ

ਹੋਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਇਲਾਕੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ।

ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਸਈਅਦ ਅਲੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸ਼ਾਹ ਦਰਗਾਹ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਕਫ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦਰਗਾਹ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਚਾਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿ, ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਜਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੱਟੂਕੋਲਾਈ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲਗਭਗ 150 ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਵੇਲੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਲੈਕਟਰ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਚਾਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਾਰੇ ਜਾਇਦਾਦ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੋਵੇਂ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਥਾਨਕ ਮੀਡੀਏ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਕੱਟੂਕੋਲਾਈ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ 'ਹਿੰਦੂ ਮੁੰਨਣੀ' ਨਾਮਕ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਦਫ਼ਤਰ ਲੈ ਕੇ

ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਆਗੂ ਮਹੇਸ਼ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਹੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ, -ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚਾਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਕਫ ਜਾਇਦਾਦ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 330/1 ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ 'ਪੱਟਾ' (ਮਾਲਕੀਅਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ, ਇਹ ਕਦਮ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਉੱਠ ਰਹੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵਕਫ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪਾਰਾਵਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਕਫ ਬੋਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ 'ਉਹ' ਲਾਜ਼ਮੀ ਤਸਦੀਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਕਫ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਚਲੋ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੰਨ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵਕਫ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਕਿੱਧਰ ਸੁੱਟੇਗੀ? ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ, ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ- ਗਰੁੱਬਿਆਂ ਦਾ ਮਾਣ ਤਾਣ ਰੱਖ ਕੇ, ਭੋਰ ਤਰਸ ਕਰਕੇ ਰਹਿਣ ਬਸੇਰਾ ਦੇਵੇਗੀ? ਵੈਸੇ, ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗਰੀਬ ਕਿਤੇ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ ਝੁੱਗੀ ਝੌਂਪੜੀ ਪਾ ਕੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਆਸ਼ਿਕਾਨਾ ਉਜਾੜਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਖ਼ੈਰ, ਹੁਣ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਤਰਸ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਾ ਇਨਕਲਾਬ

ਅਜੋਕੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁ ਉੱਤਮ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ, ਸਗੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬਦਲਿਆ ਹੈ। ਪਾਰੰਪਰਿਕ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਘਟਦੇ ਰੁਝਾਨ ਨਾਲ ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੇ ਲੋਕੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ, ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਜੰਤਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰਿਆ ਹੈ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ

ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਾਰੰਪਰਿਕ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੋਚ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਟਿਲ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਸਮਝ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਡਾ. ਐਮੀਲੀ ਕਾਰਟਰ, ਜੋ ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਹਨ, ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, -ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵੱਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਵੱਖਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਗਠਿਤ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਜੀਵਨ ਭਰ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣ

ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਗਹਿਰਾਈ ਵਾਲੇ ਲੇਖ, ਰਾਏ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਅਤੇ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਵਾਲੀ ਪੇਸ਼ਗੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜਿਗਿਆਸਾ ਨੂੰ

ਜਾਗਰੂਕ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਕਸਰ ਸਿਰਫ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਿਆਨ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਜਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁਚੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਖ਼ਿਆਲ

ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁਨਰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੋਚ ਦੇ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਵਿਸ਼ਵਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਿਕਾਸ

ਅੱਜ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਬਾਰਾਂ

ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ, ਦਾਵਿਆਂ ਦੀ ਤੱਥ-ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ

ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ

ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਕਸਰ ਸਮਾਜਿਕ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਟਿੱਪਣੀ ਭਾਗ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਸ਼ੇਅਰ ਅਤੇ ਇੰਟੈਰੈਕਟਿਵ ਫੀਚਰਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਮਾਨ ਰੁਚੀਆਂ ਜਾਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮਝ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਮਾਜਿਕ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ

ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇ ਹਨ। ਉਪਰੰਤ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਬਾਰ ਸਥਾਨਕ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇ ਕਵਰੇਜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਥਾਨਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੱਧ ਜਾਣੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਮਾਜਿਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਅਤੇ ਬਦਲਾਅ ਲਈ ਵਕੀਲ ਬਣਨ ਦੀ

ਸੁਰਿਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸਿੱਖਿਆ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਣਾ ਹੈ; ਇਹ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਖਪਤ

ਕਰਦੇ ਹਾਂ, - ਮੀਡੀਆ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਕੀਲ ਮਾਰਕ ਥੋਮਸਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। -ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਆਪਸੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ।

ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ

ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਕਸਰ ਸਮਾਜਿਕ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਟਿੱਪਣੀ ਭਾਗ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਸ਼ੇਅਰ ਅਤੇ ਇੰਟੈਰੈਕਟਿਵ ਫੀਚਰਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਮਾਨ ਰੁਚੀਆਂ ਜਾਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮਝ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਮਾਜਿਕ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ

ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇ ਹਨ। ਉਪਰੰਤ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਬਾਰ ਸਥਾਨਕ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇ ਕਵਰੇਜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਥਾਨਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੱਧ ਜਾਣੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਮਾਜਿਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਅਤੇ ਬਦਲਾਅ ਲਈ ਵਕੀਲ ਬਣਨ ਦੀ

ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ

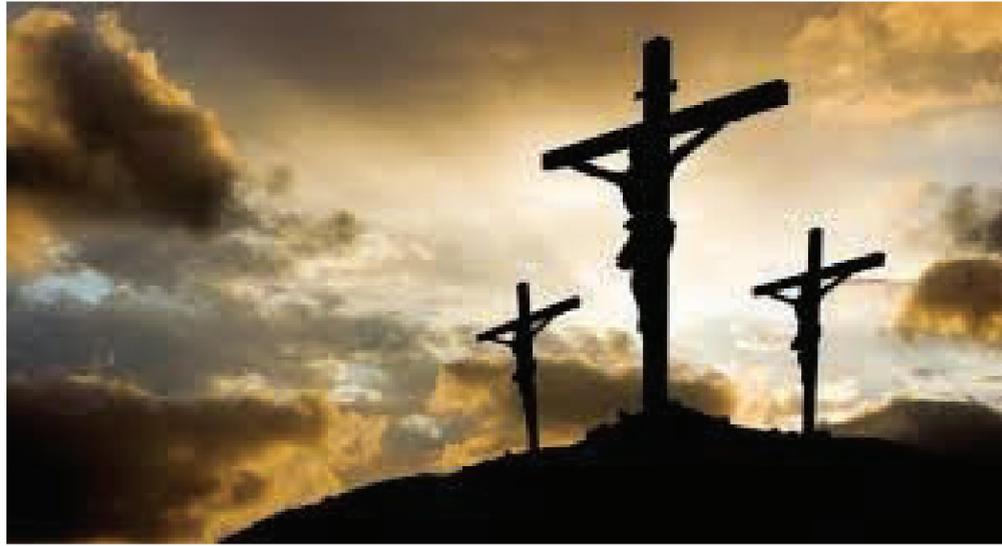
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਡਿਜੀਟਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਕਲਿਕਬੇਟ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿੱਤੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੁਪਰਫਿਸ਼ੀਅਲ ਸੰਪਰਕ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗੁੰਜ ਕਮਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ-ਜਿੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ ਉਹ ਖ਼ਬਰਾਂ ਖਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ-ਨਿੱਜੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੋਚ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੀਡੀਆ ਖਪਤ ਦੇ ਆਚਰਨ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। -ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰੋ, - ਡਾ. ਕਾਰਟਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। -ਇਹ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ ਨਾ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮਝ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਮਾਜਿਕ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ

ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਸੇਵਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ

ਈਸਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁੱਡ ਫਰਾਈਡੇ ਅਤੇ ਈਸਟਰ ਸੰਡੇ ਦੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਜਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਪਰ ਇਸਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਦਇਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੀ। ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦਿਵਸ ਵਾਂਗ, ਗੁੱਡ ਫਰਾਈਡੇ ਅਤੇ ਈਸਟਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੁੱਡ ਫਰਾਈਡੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਈਸਟਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਜਸ਼ਨ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਹੈਪੀ ਈਸਟਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਈਸਟਰ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਯਿਸੂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮਸੀਹਾ ਸੀ - ਉਹ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਲਈ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ। ਭੀੜ ਉਸਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜੇ ਵਜੋਂ ਸਵਾਗਤ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਫੌਜ ਨਹੀਂ ਖੜੀ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਮੁੜ ਗਈ। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਚੇਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਅੰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਯਿਸੂ ਕੋਈ ਜੇਤੂ ਨਾਇਕ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਲੀਬ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਚੇਲੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਬਾਰੇ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਏ।

ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਉਲਟਾ ਖੁਦ ਹੀ ਉਲਟ ਗਿਆ। ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀਉਂਦਾ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਸੀਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਈਸਾਈ ਲਹਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਈਸਟਰ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕ੍ਰਮ

ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ: ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਉਮੀਦ - ਨਵੀਂ ਉਮੀਦ; ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਾਰ - ਸਦੀਵੀ ਮਹਿਮਾ। ਗੁੱਡ ਫਰਾਈਡੇ ਸਾਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਦਿਨ ਸੀ, ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਦਿਨ ਜੋ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਾਲ ਦਾ ਸਿਖਰ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਅੰਤਮ ਰਹੱਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ: ਜੀਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਮਰਨਾ। ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਉਸਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨਾ: ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਿੱਜੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, -ਸਲੀਬ ਦੀ ਮੌਤ।- ਪਰ ਫਿਰ ਦਰਦ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਜਲਦੀ ਹੀ ਲੰਘ ਗਏ। ਛੱਤੀ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਚਾਨਕ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਈਸਾਈਆਂ ਨੇ ਗੁੱਡ ਫਰਾਈਡੇ ਮਨਾਉਣ ਪ੍ਰਥਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਭ ਈਸਟਰ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕਬਰ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਸੀ, ਸਲੀਬ 'ਤੇ ਬਲੀਦਾਨ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਗੁੱਡ ਫਰਾਈਡੇ ਅਤੇ ਈਸਟਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ: ਕੀ ਜੀਵਨ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜਾਂ ਮਹਿਮਾ ਲਈ ਜਨੂੰਨ?

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫਲੋਰਾ
647-829-9397

ਇਹ ਤਣਾਅ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਇਹ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਚਾਪ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਹੈ। ਈਸਾਈ ਸਿਧਾਂਤ ਇੰਜੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਸਵੈ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪੋਕਲਿਪਸ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਉਸਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਈਸਾਈ ਇੰਜੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਪੋਕਲਿਪਸ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਈਸਾਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੇਵਾ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੌਤ - ਉਸਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ - ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਉਸਦਾ ਪੁਨਰ ਉਥਾਨ ਅਤੇ

ਦਬਦਬੇ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਈ? ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਮਸੀਹ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅੱਜ ਉਸਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚੇਲੇ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਥਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਈ। ਇੰਜੀਲਾਂ ਦਾ ਯਿਸੂ ਉਲਟ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ -ਸੇਵਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ- ਆਇਆ ਸੀ। ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਿਆਰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਦੌਲਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਦੇਣ ਲਈ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ -ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇਣ ਲਈ- ਆਇਆ ਸੀ। 'ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਜਤਾਉਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ -ਦੂਜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣਾ- ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖਿਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਅਜਨਬੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਬਿਮਾਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਖਰੀਦ ਕਿ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ, ਅਜਨਬੀ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ, ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ। ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਯਿਸੂ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਹੋਣ, ਬਦਲਾ ਨਾ ਲੈਣ, ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਬਦਲੇ ਬੁਰਾਈ ਨਾ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੁੱਡ ਫਰਾਈਡੇ 'ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਅੰਤਮ ਕੁਰਬਾਨੀ ਈਸਟਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਤੇ ਈਸਟਰ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਜਿੱਤ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ, ਸੋਨੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਦੌਲਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦਬਦਬਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ: ਪੁਨਰ ਉਥਾਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੇਵਾ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਛਾਪ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਈਸਟਰ ਟੀਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਗੁੱਡ ਫਰਾਈਡੇ ਨਿੱਜੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਨੁਸਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ: -ਕੋਈ ਦਰਦ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ।- ਇਹ ਨਿਰਸਵਾਰਥਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਬਕ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਯਿਸੂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ।

ਵੱਡੇ ਭਾਜੀ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਹਿੱਤ ਕਿੱਸੇ ਡੈਸਕ ਦੇ

ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਛੱਪਦੇ ਅਜੀਤ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਡੈਸਕ 'ਤੇ ਉਪ-ਸੰਪਾਦਕ ਵਜੋਂ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਕੁਝ ਪਲ, ਕੁਝ ਯਾਦਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋ ਨਿੱਬੜੀਆਂ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਸਦੀਵ ਚੇਤਿਆਂ 'ਚ ਵੱਸੀਆਂ ਰਹਿਣ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਨਾਲ ਦੇ ਉਪ-ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸੀ, ਜੋ ਨਿਉਜ਼ ਐਡੀਟਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਸਮੇਤ ਉਪ-ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਦਾ ਔਪਾ ਕੁ ਅਮਲਾ 2 ਕੁ ਘੰਟੇ ਦੀ ਡਰਾਈਵ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਗਏ ਸੀ। ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ ਤੇ ਨੱਚਦੇ ਟੱਪਦਿਆਂ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਲੋਟ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਡੈਸਕ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਵੀ ਕੀਮਤੀ ਹੁੰਦੇ। ਵਿਆਹ ਗਏ ਕਈ ਅਡੀਟਰਾਂ 'ਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੂਜੇ ਅਡੀਟਰਾਂ ਨਾਲ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵੀ ਕਰਵਾ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਗੱਡੀਆਂ ਭਜਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਘੰਟਾ-ਔਪਾ ਘੰਟਾ ਲੋਟ ਦਫਤਰ ਪਹੁੰਚੇ। ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਆਉਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਸੋ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਕਾਹਲੀ-ਕਾਹਲੀ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਅਡੀਟਰ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ (ਅਡੀਟਿੰਗ) ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਉਸ ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਹਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਗਾਇਕ ਤੇ ਅਦਾਕਾਰ ਐਮੀ ਵਿਰਕ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਦੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਸਮੇਤ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਅਕਸਰ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ ਦੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਸਰ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਡੈਸਕ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਸਾਥੀ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਧਰ ਐਮੀ ਵਿਰਕ ਆਇਆ ਹੋਇਆ, ਤੂੰ ਵੀ ਜਾ ਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ, ਨਾਲ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੈਂਡਿੰਗ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਅੱਜ ਲੋਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਤੂੰ ਗਾਇਕਾਂ ਨਾਲ

ਫੋਟੋਆਂ ਖਿਚਾ ਕੇ ਸਟੇਟਸ ਵਗੈਰਾ ਪਾਏ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਕਹਿਣਾ ਮੈਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਸਟੇਟਸ ਪਾਏ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਗਾਇਕ ਜਾਂ ਕਲਾਕਾਰ ਨਾਲ, ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁ ਉਹ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਫਲਾਣੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਫੋਟੋ ਖਿਚਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖ਼ਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅਗਲੇ ਡੈਸਕ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਅਡੀਟਰ ਸਾਡੀ ਵਾਰਤਲਾਪ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਮੀ ਵਿਰਕ ਦਾ ਫੋਨ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਫੋਟੋ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੋਣਾ, ਉਹ ਫਟਾਫਟ ਉੱਠਕੇ ਹਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਅੱਧੇ ਪੌਣੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠਿਆ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਵੱਡੇ ਭਾਜੀ ਡਾ. ਬਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਮਦਰਦ (ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ, ਅਦਾਰਾ ਅਜੀਤ) ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਬੁਲਾ ਲਿਆ। ਦਰਅਸਲ ਭਾਜੀ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਸਮੇਂ ਉਧਰ ਘੁੰਮਦੇ ਨੂੰ ਕੈਮਰੇ 'ਚ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੋਣਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤਾ ਸਮਝਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਜੀ ਹੋਰੀਂ ਅਕਸਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕੀਂ ਭੱਜੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛੇ ਕਿਉਂ ਭੱਜੇ ਫਿਰਦੇ ਓ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਲੀ ਕੁਰਸੀ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਆਪ ਆ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ਦੀ ਵੈਲਿਊ ਸਮਝੋ। ਉਸ ਦਿਨ ਡਿਊਟੀ ਉਪਰੰਤ ਮੈਂ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਸੱਚੀ, ਕਿੱਡੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਗਏ

ਅਮਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ
ਮੋਬਾਈਲ ਨੰ: 9888940211

ਸਨ ਭਾਜੀ। ਅਜੀਤ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੇਰੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮੈਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਮੈਟਰ ਟਾਈਪ ਕਰਨਾ ਦੇ ਗਿਆ। ਉਦੋਂ ਮੈਂ ਅਨਮੋਲ ਜਾਂ ਅਮਰ ਲਿਪੀ 'ਚ ਟਾਈਪ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਤਲੁਜ ਫੌਂਟ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਜੀਤ ਅਦਾਰਾ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਨਾਲ ਦੇ ਅਡੀਟਰ ਸਾਥੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਕੁ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਸਾਰਾ ਟਾਈਪ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪਿੰਟ ਲੈ ਜਾਵੇ ਪਰ ਉਹ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰ ਆਪਣਾ ਮੈਟਰ ਲੈਣ ਆਇਆ ਨਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਦੋ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਚਨਚੇਤ ਮੈਨੂੰ ਅਦਾਰੇ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਸੱਦ ਲਿਆ, ਜਿਥੇ ਮੈਂ ਅਦਾਰੇ 'ਚ ਬਤੌਰ ਸਬ ਅਡੀਟਰ ਜੁਆਇਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਹਫ਼ਤੇ ਕੁ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਡੈਸਕ (ਡਿਊਟੀ) 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਸ ਸੱਜਣ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਗੁੱਸੇ ਜਿਹੇ 'ਚ ਔਖਾ ਜਾ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਕਹਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉੱਤਰ ਦੁਕਾਨ ਵੀ ਬੰਦ ਹੈ, ਏਦਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਯਾਰ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਵਾਂ ਕਿ ਭਰਾਵਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਫੋਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਚੱਲ ਕੋਈ ਨੀ ਹੁਣ ਮੈਂ 2-3 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਆਵਾਂਗਾ ਸਰਹਿੰਦ। ਪਰ ਉਹ ਅੱਗੋਂ ਕਹਿੰਦਾ ਜੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਫੜਿਆ ਕਿਉਂ ਸੀ...ਬਲਾ-ਬਲਾ ਕਹਿ ਕੇ ਫੋਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਵ ਤੁਸੀਂ ਤੋਂ ਤੂੰ 'ਤੇ ਹੀ ਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਦਫਤਰ ਦੇ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ। ਅੱਗੋਂ ਜੋ ਬੋਲਿਆ, ਹੁਬਹ ਸ਼ਬਦ ਹਨ-ਸਰ, ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਸਰ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਚੀਮਾ ਬੋਲਦਾ ਡੈਸਕ ਤੋਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਹੀ ਨਾ

ਦਿਖਾਵੇ ਦੀ ਦੌੜ : ਮੱਧ ਵਰਗ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਫਸਦਾ ਹੈ
ਸਾਨੂੰ ਮਿਡਲ ਕਲਾਸ ਭਾਵ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ - ਕਿ ਕੋਈ ਸਾਨੂੰ ਗਰੀਬ ਨਾ ਸਮਝ ਲਵੇ। ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਭਾਵੇਂ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਫੋਨ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਪੈਸੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਉਹ ਇੱਕ ਲੱਖ ਦਾ ਆਈਫੋਨ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਮੀਰ ਲੱਗ ਸਕਣ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ 6-7 ਲੱਖ ਦੀ ਕਾਰ ਖਰੀਦਣਗੇ, ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਸੋਚਣ ਕਿ ਉਹ ਅਮੀਰ ਹਨ। ਜੇ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜੋ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਪੈਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਸਮਝਣ। ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਅਕਸਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮੀਰੀ ਸਿਰਫ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਅਮੀਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕੋ। ਇਸ ਦਿਖਾਵੇ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਪੈ ਕੇ ਮਿਡਲ ਕਲਾਸ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਸਮਝੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਸੱਚ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
ਚਾਨਣ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਔਲਖ, ਸੰਪਰਕ 9876888177

ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਨਾਲ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ - ਬੁਢਾਪਾ ਜਵਾਨੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ, ਜਵਾਨੀ ਬਚਪਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੀ

ਗੋਦੀਆ - ਕੁਦਰਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਸ ਅਨਮੋਲ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ, ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗਤੀ ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਭੁੱਲ ਜਾਓ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਪਚਵੇਂ ਜਾ ਤੱਕ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਵਧਦੇ ਜੀਵਨ ਚੱਕਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਨੁੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਦੁੱਖਾਂ, ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ, ਪਰਿਵਾਰ, ਸੰਸਾਰਿਕ ਮੋਹ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਵੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝੋ, ਬੁਢਾਪਾ ਜਵਾਨੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ, ਜਵਾਨੀ ਬਚਪਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੀ! ਇਸੇ ਲਈ ਉਮਰ ਵਧਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਹਤ, ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੇ ਸੁਝਾਅ, ਘਰੇਲੂ ਉਪਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੋਸਤੋ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਸਰੀਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਨੀਂਦ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਖੁਰਾਕ ਅਪਣਾਉਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕਰਵਾਉਣਾ ਵੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰੀਰਕ

ਬੁਢਾਪੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਾਨੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਮੈਂ

ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ, ਸੌਣ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ, ਸਿਹਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਕੇ ਜੀਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ।

ਦੋਸਤੋ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਭੋਜਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣਾ, ਸੁਆਦ ਜਾਂ ਸੁੰਘਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਚਬਾਉਣ ਜਾਂ ਨਿਗਲਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ, ਸਰੀਰਕ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਘਾਟ, ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਦਵਾਈ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀ, ਵਿੱਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਚਣ ਵਾਲਾ, ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹਜ਼ਮ ਹੋਣ ਵਾਲਾ, ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਭੋਜਨ ਅਕਸਰ ਖਾਓ। ਖੰਭ, ਮਿੱਠੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਤਲੇ ਜੂਸ ਦਾ ਸੇਵਨ ਘਟਾਓ। ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਓ। ਆਪਣੀ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਾਈਡਰੇਟ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਚਨ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਿਵਾਇਤ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਾਬਤ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਫਾਈਬਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਰਮਿਆਨੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਰਹੋ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਮੌਸਮੀ ਫਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਰਵਿੰਗਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਿਲ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੀ ਹੈ -- (1) ਬੁਢਾਪੇ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਉਪਾਅ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ: (2) ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੈਰ, ਸਾਈਕਲ ਜਾਂ ਤੈਰਾਕੀ ਕਰੋ (3) ਯੋਗਾ ਕਰੋ (4) ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਪੀਓ (5) 6 ਤੋਂ 7 ਘੰਟੇ ਨੀਂਦ ਲਓ (6) ਸਿਹਤਮੰਦ ਭੋਜਨ ਖਾਓ (7) ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਸਰਤ ਕਰੋ (8) ਟੀਕਾਕਰਨ ਕਰਵਾਓ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ

ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: (1) ਸਰੀਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦੇ ਗੇੜ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ (2) ਲੋੜੀਂਦੀ ਨੀਂਦ ਲੈਣ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (3) ਨਿਯਮਿਤ ਕਸਰਤ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ (4) ਸਰੀਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਮੂੜ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ (5) ਸਰੀਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ? ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ (6) ਲੋੜੀਂਦੀ ਨੀਂਦ ਲੈਣ ਨਾਲ ਝੁਰੜੀਆਂ ਪੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੌਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੋਸਤੋ, ਬੁਢਾਪਾ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਆਪਣਾ ਆਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੰਬਾਈ, ਚੌੜਾਈ, ਉਚਾਈ, ਸਰੀਰ, ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਰਜਾ। ਬਚਪਨ, ਜਵਾਨੀ ਅਤੇ ਬੁਢਾਪੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਮੈਂ ਕਾਫ਼ੀ ਜੀਅ ਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਾਂ ਜੋ ਵੀ ਮੇਰੀ ਕਿਸਮਤ ਜਾਂ ਕਿਸਮਤ ਸੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਜਾਂ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੁਢਾਪਾ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਆਪਣਾ ਆਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੰਬਾਈ, ਚੌੜਾਈ, ਉਚਾਈ, ਸਰੀਰ, ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਰਜਾ। ਬਚਪਨ, ਜਵਾਨੀ ਅਤੇ

ਕਾਫ਼ੀ ਜੀਅ ਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਾਂ ਜੋ ਵੀ ਮੇਰੀ ਕਿਸਮਤ ਜਾਂ ਕਿਸਮਤ ਸੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਜਾਂ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਮਰ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੁਝ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਪਰ ਉਮਰ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਵੱਸ, ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਦੁਜਿਅਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮਨ ਉਦਾਸ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦੋਵੇਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ

ਇਸਨੂੰ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਸੁਤੰਤਰ, ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਬੇਫਿਕਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ? ਜਦੋਂ ਕਿ 1950 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ 35 ਸਾਲ ਸੀ, ਹੁਣ ਇਹ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਕੇ 70 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਕੋਈ 80 ਤੋਂ 100 ਸਾਲ ਤੱਕ ਜੀਉਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਔਸਤ ਉਮਰ 80-85 ਸਾਲ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸੌ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੀਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੋਚ ਨਾਲ ਜੀਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਅੱਧੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੀ, ਤਾਂ ਬੁਢਾਪੇ ਦਾ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਜੀਅ ਸਕੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਸ਼ੌਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਭੁੱਲੀ ਹੋਈ ਇੱਛਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਨਵੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗਿੱਠਿਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਸ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨਾ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉਮਰ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਸਮਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਮਰ ਕਦੇ ਵੀ ਜਵਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਹਾਵੀ

**ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘਦਾਸ ਭਵਨਾਨੀ
ਗੋਡੀਆ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 9284141425**

ਓਲੰਪੀਅਨ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹਾਕੀ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਐਲਾਨ

ਸ਼ੁਰੂਆਤ 10 ਮਈ ਤੋਂ, ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲਾ 2 ਜੂਨ ਨੂੰ ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਇਨਾਮ

ਸੰਗਰੂਰ, (ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਗੁੰਦ): ਹਾਕੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੌਮੀ ਖੇਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਡ ਦੇ ਦੀਵਾਨਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ, ਹਾਕੀ ਦੇ ਦੀਵਾਨਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ ਕਿ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਸਪੋਰਟਸ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਪਿੰਡ ਜਰਖੜ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਜਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਕੜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 15ਵਾਂ ਓਲੰਪੀਅਨ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹਾਕੀ ਫੈਸਟੀਵਲ 10 ਮਈ ਤੋਂ 2 ਜੂਨ ਤੱਕ ਜਰਖੜ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਬਾਬਤ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ ਹੋਰਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੇ ਹਾਕੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਹਰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਖੇਡੇ ਜਾਣਗੇ। 10 ਮਈ ਨੂੰ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਰੋਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮੁਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਕਮਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਓਲੰਪੀਅਨ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਹਾਕੀ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੇ ਵਿੱਚ

ਸੀਨੀਅਰ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿੱਚ 8 ਟੀਮਾਂ ਜਦਕਿ ਜੂਨੀਅਰ ਵਰਗ (ਯਨਿਕੇ 1-1-2011 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਜਨਮੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ) ਦੀਆਂ 12 ਟੀਮਾਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੀਆਂ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਲੀਗ ਕਮ ਨਾਕ ਆਉਟ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਖੇਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਰਗ ਦੀ *ਚੈਂਪੀਅਨ ਟੀਮ ਨੂੰ 60 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ੀ, *ਓਲੰਪੀਅਨ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਨਿੰਗ ਹਾਕੀ ਟਰਾਫੀ ਅਤੇ ਸਰਵੋਤਮ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟਾਪ ਕਲਾਸ ਸਾਈਕਲਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦ ਕਿ *ਉਪ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਨੂੰ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ *ਤੀਸਰੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਟੀਮ ਨੂੰ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ, * ਅਤੇ *ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 15 ਹਜ਼ਾਰ* ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ *ਕੁਆਰਟਰ ਫਾਈਨਲ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ 6-6 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ*

ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੀਨੀਅਰ ਟੀਮਾਂ ਦੀ ਐਂਟਰੀ ਫੀਸ ਪ੍ਰਤੀ ਟੀਮ 3000 ਹੋਵੇਗੀ। *ਸਭ ਜੂਨੀਅਰ ਵਰਗ ਦੀ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਨੂੰ ਜੇਤੂ ਰਨਿੰਗ ਟਰਾਫੀ ਅਤੇ 21000 ਰੁਪਏ* ਦੀ ਇਨਾਮੀ

ਰਾਸ਼ੀ, *ਉਪ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਨੂੰ 15 ਹਜ਼ਾਰ, ਤੀਸਰੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਟਾਈਮ ਨੂੰ 10 ਹਜ਼ਾਰ, ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 8 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ* ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਸੀਨੀਅਰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਕੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਜਦਕਿ ਜੂਨੀਅਰ ਖੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਕੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੀਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਚੱਲੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਖੇਡ ਜਗਤ ਦੀਆਂ ਉੱਘੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੈਚਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਲਾਜਵਾਬ ਹੋਣਗੇ। ਟੀਮਾਂ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉੱਘੀ ਸੀਨੀਅਰ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰਨ ਅਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰੋਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਦਰਅਸਲ ਅਜਿਹੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਓਲੰਪੀਅਨ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਹਾਕੀ ਦੇ ਦਿੱਗਜ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਉਪਰਾਲਾ ਹੋ ਨਿਬੜਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਕਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹਰਿਆਣਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ

ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦਾ ਦਰਪਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਦਰੁੱਸਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਹਿਤ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਅਤੇ ਕਾਰਗਰ ਮਾਧਿਅਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਉਨਾ ਹੀ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਹੋ ਗਈ। ਫੇਰ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਉਦੋਂ-ਉਦੋਂ ਸਾਹਿਤ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਖ਼ੈਰ! ਇਹ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਹੱਥਲੇ ਲੇਖ ਦਾ ਮੂਲ ਮਨੋਰਥ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਲੇਖ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋਂ ਸਿਆਸੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇੱਕ ਨਵੰਬਰ 1966 ਨੂੰ ਵੱਖ ਹੋਏ ਸੂਬੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਦਖਲ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਰ! ਸਾਹਿਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਰੁਚੀ/ਇੱਛਾ ਨਾਮਾਤਰ ਹੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਸਾਹਿਤ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਉੱਥੇ ਹੀ ਨਵੇਂ ਲੋਕ (ਪਾਠਕ ਤੇ ਲੇਖਕ) ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜਦੇ। ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਖੇਤਰ ਸੁੰਨਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਲੇਖਕਾਂ-ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ-ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰੜਕਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਖ਼ੈਰ! ਪਿਛਲੇ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਉੱਪਰ ਜੇਕਰ ਝਾਤ ਪਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਪੰਜਾਬੀ (ਉਹ ਚਾਹੇ ਲੇਖਕ ਹੋਣ ਤੇ ਚਾਹੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ)

ਦੁੱਚਿੱਤੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਖੱਲੂ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ (ਮੋਹ) ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਰਿਆਣਵੀਂ ਸ਼ੁਭਾਨ (ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ) ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਰਿਆਣਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ (ਲੇਖਕ ਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ) ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਦਵੰਦ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀ ਲੇਖਕ-ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮੂਲ (ਪੰਜਾਬ) ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਲ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਕਬੂਲ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਦੇ ਉਹ ਵਸਨੀਕ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਬਹੁਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਭੂ-ਹੋਰਵੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਿਰਜਣਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਉਂਦੇ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਇਸੇ ਦੁੱਚਿੱਤੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ (ਪੀ-ਐੱਚ. ਡੀ) ਤੱਕ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਕੇ ਵੀ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ (ਲੇਖਕ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ) ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਗੂੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ। ਹਾਂ, ਕਵਿਤਾ-ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਵਲ-ਨਾਟਕਾਂ ਤੱਕ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੰਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ! ਖੋਜ-ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਗੱਲ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਮੁੱਖਧਾਰਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ' ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਵਾ ਸਕੇ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਤੱਕ ਹੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤੇ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਦੋਂ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖਧਾਰਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ

ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਹ ਰੁਤਬਾ ਹਾਸਿਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਉਮੀਦ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ (ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪਾਠਕ) ਅਮੁਮਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ! ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਕਿੱਧਰੇ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ। ਯਕੀਨਨ, ਇਸ ਜਗ 'ਹਾ' 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ-ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੋਜ-ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤੇ ਖੋਜ-ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਮਾਹੌਲ ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਚਾਹੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਖੋਜਾਰਥੀਆਂ ਦਾ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਚਾਹੇ ਸਿਆਸੀ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਲੜੀਏ ਯਤਨ ਹੋਣ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਮੌਲਿਕ ਖੋਜ-ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਉੱਪਰ ਜੇਕਰ ਝਾਤ ਪਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ (ਲੇਖਕ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ) ਕੇਵਲ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੱਕ ਖੋਜ-ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਖੋਜ-ਕਾਰਜਾਂ, ਰਿਸਰਚ ਪੇਪਰਾਂ, ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤੇ ਤਵੱਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕਤਾ ਦਾ ਘਾਟਾ ਦੇਖਣ-ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਖ਼ਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਕਵਿਤਾ-ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਨਾਵਲ-ਨਾਟਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਸਾਹਿਤ-ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਾਰਥਕ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ (ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆਣੇ) ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸ

ਡਾ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ
ਸੰਪਰਕ- 90414-98009

ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨਾਂ ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰਜ਼ ਉੱਤੇ ਕਿਹੜਾ ਟੈਕਸ ਲਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ, ਕੰਪਿਊਟਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਰੈਸੀਪ੍ਰੋਕਲ ਟੈਰਿਫ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਕੀ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਦਰਅਸਲ ਅਮਰੀਕੀ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ ਹਾਵਰਡ ਲੂਟਨਿਕ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਸਣੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਨੂੰ ਪਰਸਪਰ ਯਾਨੀ Reciprocal ਟੈਰਿਫ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਰਾਹਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ 'ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ ਟੈਰਿਫ' ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ, ਕੰਪਿਊਟਰਜ਼ ਸਣੇ ਕਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਪਰਸਪਰ ਟੈਰਿਫ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਹ ਕਦਮ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਦੋਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਪਰਸਪਰ ਟੈਰਿਫਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਛੋਟ ਆਖਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ - ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਤਪਾਦ 'ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ 1 ਜਾਂ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

90 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਟੈਰਿਫ ਉੱਤੇ ਰੋਕ
ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਰੈਸੀਪ੍ਰੋਕਲ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਟੈਰਿਫ ਲਈ 90 ਦਿਨਾਂ ਲਈ 'ਰੋਕ' ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪਰਸਪਰ ਟੈਰਿਫ ਨੂੰ 10 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਮਾਨ 'ਤੇ ਟੈਰਿਫ ਵਧਾ ਕੇ 12.5 ਫੀਸਦੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਟਰੂਥ ਸੋਸ਼ਲ 'ਤੇ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟਰੰਪ ਨੇ ਚੀਨ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੀ-ਕੀ ਕਿਹਾ
ਟਰੰਪ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ਚੀਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਚੀਨ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਰਿਫ ਨੂੰ 12.5 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। 'ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਜਲਦ ਹੀ ਸਮਝ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟਰੰਪ ਦੁਆਰਾ ਐਲਾਨੇ ਗਏ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ 'ਰੋਕ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਚੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ

ਬਰਾਬਰ 10 ਫੀਸਦੀ ਪਰਸਪਰ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ 2.5 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਦਾ ਟੈਰਿਫ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ 10 ਫੀਸਦੀ ਬੇਸਲਾਈਨ ਟੈਰਿਫ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਈਯੂ) ਵੀ ਇਸ ਰਿਆਇਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਚੀਨ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ
ਇਸ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਚੀਨ 'ਤੇ 10.4 ਫੀਸਦੀ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਤੇ 50 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧੂ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾ ਕੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ 34 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੁੱਲ 84 ਫੀਸਦੀ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੀਨ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਰਿਫਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਚੀਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਟੈਰਿਫ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੀਨ ਦੇ ਇਸ ਜਵਾਬੀ ਟੈਰਿਫ ਤੋਂ ਬੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟਰੂਥ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਕਾਊਂਟ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ, - ਇਹ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਐਪਲ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਜ਼ੀਰੋ ਟੈਰਿਫ ਲੱਗੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸਾਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰੁਵਲ ਮਿਲਣਗੇ। ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਾ ਕਰੋ, ਫੌਰਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕੋ।

ਚੀਨ ਦਾ ਜਵਾਬ- 'ਅਸੀਂ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾਂਗੇ'
ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ 12.5 ਫੀਸਦੀ ਟੈਰਿਫ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਨ ਨੇ ਵੀ ਸਖਤੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ 'ਚ ਚੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ 'ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇਗਾ'। ਚਾਈਨਾ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ ਸ਼ਿਨਹੁਆ ਨੇ ਵਪਾਰਕ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇਗੀ। ਚੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ, ਵੈਸ਼ਵਿਕ ਇੱਕਜੁੱਟਤਾ ਵਪਾਰਕ ਅੰਤਿਆਚਾਰ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਦਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਚੀਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਚੇਤਾਵਨੀ

ਚੀਨ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਯਾਤਰਾ ਐਡਵਾਇਜ਼ਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ -ਜੋਖਮਾਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਡਵਾਇਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਚੀਨ-ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਗੜਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜੋਖਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਲੈਣ। ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਓਹੀਓ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸ਼ੇਅਰ ਮਾਰਕੀਟ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੁਲਾਸਾ
ਟਰੰਪ ਦੇ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕ ਵਾਲੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏਸ਼ੀਆ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਵਿੱਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤੇਜ਼ੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਕੁੱਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ੇਅਰ ਮਾਰਕੀਟਾਂ ਹਰੇ ਰੰਗ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ।

ਨਿੱਕੋਈ 225 (ਜਾਪਾਨ) +8.6%
ਕੋਸਪੀ (ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ) +4.8%
ਤਾਈਐਕਸ (ਤਾਈਵਾਨ) +9.3%
ਏਐਸਐਕਸ 200 (ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ) +5%
ਟੈਰਿਫ: ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀ-ਕੀ ਹੋਇਆ

20 ਜਨਵਰੀ: ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ -ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ- ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ -ਸਾਡੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ- ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ।

1 ਫਰਵਰੀ: ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕਨ ਦਰਾਮਦ 'ਤੇ 25 ਫੀਸਦੀ ਲੋਵੀ (ਟੈਕਸ) ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੀਨ 'ਤੇ ਵੀ ਵਾਧੂ 10 ਫੀਸਦੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

3 ਫਰਵਰੀ: ਮੈਕਸੀਕੋ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਰਿਫ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ।

10 ਫਰਵਰੀ: ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਟੀਲ ਅਤੇ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ 'ਤੇ 25 ਫੀਸਦੀ ਦਰਾਮਦ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

4 ਮਾਰਚ: ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਚੀਨੀ ਦਰਾਮਦ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਇਆ।

12 ਮਾਰਚ: ਸਟੀਲ ਅਤੇ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ 'ਤੇ 25 ਫੀਸਦੀ ਟੈਰਿਫ ਲਾਗੂ ਹੋਏ।

26 ਮਾਰਚ: ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁਰਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਨਵੇਂ 25 ਫੀਸਦੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

2 ਅਪ੍ਰੈਲ: ਟਰੰਪ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ -ਰੈਸੀਪ੍ਰੋਕਲ ਟੈਰਿਫ- ਲਗਾਏਗਾ, ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦਰਾਮਦੀ 'ਤੇ ਇੱਕ 10 ਫੀਸਦੀ ਬੇਸਲਾਈਨ ਟੈਰਿਫ ਵੀ ਲਗਾਏਗਾ।

5 ਅਪ੍ਰੈਲ: 10 ਫੀਸਦੀ -ਬੇਸਲਾਈਨ- ਟੈਰਿਫ ਲਾਗੂ ਹੋਏ।

9 ਅਪ੍ਰੈਲ: ਲਗਭਗ 60 ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਸਟਮ ਟੈਰਿਫ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਟਰੰਪ ਨੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ 10 ਫੀਸਦੀ ਟੈਰਿਫ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ। ਤਾਜ਼ਾ ਐਲਾਨ ਮੁਤਾਬਕ, ਚੀਨ ਦੇ ਟੈਰਿਫ 12.5 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

'ਚੀਨ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਖੇਡ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ' - ਅਮਰੀਕੀ ਮਾਹਿਰ ਯੂਐਸ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਆਸਤ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗ੍ਰਾਹਮ ਐਲੀਸਨ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਪਰਤੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ। ਬੀਬੀਸੀ ਦੇ ਵਰਲਡ ਬਿਜ਼ਨਸ ਰਿਪੋਰਟ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗ੍ਰਾਹਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਆਰਥਿਕ ਯੁੱਧ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਪੈ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। 'ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਇਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰੇਕ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੀਨ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਖੇਡ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ।' ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੀਜਿੰਗ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਬੇਮਿਸਾਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਐਲੀਸਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੀ ਇੱਕ ਕਾਫ਼ੀ ਤਗੜੇ ਵਪਾਰ ਯੁੱਧ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ... ਅਤੇ ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੀਨੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਝੱਲਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹਨ।

ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੈ ਪ੍ਰਤਾਪ

'ਗੁਰੂ ਬੇਅਦਬੀ' ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੰਦਰ, ਬੜਾ ਦੁੱਖੀ ਦਿਸੇ 'ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੈ ਪ੍ਰਤਾਪ' ਯਾਰੋ। ਕੋਈ ਸੁਣਦਾ ਨਹੀਂ ਫ਼ਰਿਆਦ ਇਹਦੀ, ਚਾਰ ਸਾਲ ਬੀਤ ਗਏ ਵੇਖਲੇ ਆਪ ਯਾਰੋ।

ਕਹੋ :- ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾ ਦੇਣ ਕਰਕੇ ਬਾਦਲਕੇ ਡਿੱਗੇ, ਫਿਰ 'ਕੈਪਟਨ' ਵੱਲ ਮਾਰ ਲਾ 'ਓ' ਝਾਤ ਯਾਰੋ। :- ਗੁਣ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਕੇਸ ਲੱਗਾ, ਵੇਖੋ ਕੌਣ ਜਿੰਤੂ ਕੌਣ ਖਾਊ ਮਾਤ ਯਾਰੋ। :- ਗੁਰੂ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੁੱਖ ਇਹਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਮੰਨਦੇ ਦਿਸਣ ਨਾ ਸਿੱਖ ਲੋਕੋ!

ਤੁਸੀਂ ਵੇਖਲੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੰਦਰ, ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਰੇਆਮ ਰਿਹਾ ਹੈ ਦਿਖ ਲੋਕੋ!

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ 'ਬੁਦਲਾਡਾ'
94176 42327

ਗਜ਼ਲ

ਅੰਕੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਆਪਣੀ ਜੁਬਾਨ ਉੱਤੇ, ਇੱਜ਼ਤ ਨਾ ਬਹੁਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਜਹਾਨ ਉੱਤੇ। ਫਿਰ ਨਾ ਦੁਬਾਰਾ ਉਹ ਆਵੇ ਸੌਦਾ ਲੈਣ ਉੱਥੋਂ, ਇਕ ਵਾਰ ਆ ਗਿਆ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਉੱਤੇ। ਉਹ ਹੁਕਮਰਾਨ ਲਹਿ ਜਾਵੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਜੁਲਮ ਕੀਤਾ ਕਿਰਤੀ, ਕਿਸਾਨ ਉੱਤੇ। ਮਿਲ ਜਾਣਾ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਇੱਥੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਵਿੱਚ, ਆਇਆ ਹੈ ਦੋਸਤੋ, ਜੋ ਵੀ ਇਸ ਜਹਾਨ ਉੱਤੇ। ਦਿੱਤੇ ਨੇ ਸਭ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਧੋਖੇ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਨਾਂ ਲਿਖੀਏ ਦਿਲ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਉੱਤੇ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣੂ ਜਿਹੜੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਨੇ, ਰੱਖ ਕੇ ਹੱਥ ਪਵਿੱਤਰ ਗੀਤਾ, ਕੁਰਾਨ ਉੱਤੇ। ਭਾਵੇਂ ਮਿਲੇ ਦੋ ਵੇਲੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਅੱਧੇ ਹੋ ਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਹੈ ਮਾਣ ਫਿਰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਮਹਾਨ ਉੱਤੇ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ - 9915803554

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਬਣਾ ਲੀਂ..

- ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਰਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੇ ਰੁਤਬਿਆਂ ਦਾ ਪੈ ਗਿਆ, ਪਰ ਜੋ ਮੇਰਾ ਬਣਿਆ ਮੈਂ ਬੱਸ ! ਉਸਦਾ ਹੀ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ....
- ਮੈਂ ਲੇਖ ਲਿਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਬਣਾ ਲੀਂ, ਮੈਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਗੁਜ਼ਨਾ ਲੀਂ....
- ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਕੀ ? ਧੋਖਾ ਕਈ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਸਮਝ ਲਈਏ ਆਪਣਾ ਜਿਸਨੂੰ ਕਦੇ ਉਹ ਵੀ ਅੱਧ - ਵਿਚਾਲੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਨੇ....
- ਦੋਸਤੀ ਸੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ? ਪਰ ਤੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਿਭਾਈ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾ ਤੂੰ ਚੱਜ ਨਾਲ ? ਨਿਭਾਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾ ਮੈਂ ਚੱਜ ਨਾਲ ? ਨਿਭਾਈ....
- ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਕਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੀ ਕੀਤੀ ਸਹੀ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲੇ ਹਾਂ, ਪ੍ਰਭੂ ਸ਼ ? ਹੀ ਰਾਮ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ? ਹਨ ਅਸੀਂ ਕਿਹੜਾ ਇਕੱਲੇ ਹਾਂ ?....
- ਰੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ? ਹੀ ਧਰਤੀ ਸੌਂਹਦੀ ਬਿਨ ਰੁੱਖ ਧਰਤੀ ਰੋਂਦੀ, ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰੋ ਭਵਿੱਖ ਸਭ ਦਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕਰੋ....
- ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਗਏ ਤੇ ਸਾਥੋਂ ਉਹ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ, ਐਸੇ ਵਿਛੜੇ ਸਾਥੋਂ ਕਿ ਬੜੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਏ....
- ਇਕਾਂਤ ਸੀ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਸੀ, ਸ਼ੋਰ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਮਨ ਰੋਇਆ.... ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਪਰਮਾਣੀ 9478561356

ਅਲਮਾਰੀ ਤੇ ਮਾਂ

ਅਲਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿਛਾਉਣ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਦਤ ਸੀ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਮਾਰ ਸਾਡੇ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਭੈਣ ਸੀ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਕਮੀ ਇੰਨੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਲੱਗਦਾ ਕਦੋਂ ਤਨਖਾਹ ਆਏਗੀ ? ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਪੰਨੇ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਤਰੀਕ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦੀ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦ ਦੀਆਂ ਕੋਪਲਾਂ ਫੁਟਦੀਆਂ ਹੁਣ ਤਾਂ ਦੋ ਦਿਨ ਹੀ ਬਚੇ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਮਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੀ ਜਿਉਂ ਹੀ ਤਨਖਾਹ ਆਏਗੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਦਿਵਾਵਾਂਗੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ, ਤਨਖਾਹ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੰਦੀ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਂ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਹਾਰਦੀ ਅਲਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਹੇਠਾਂ ਵਿਛਾਏ ਹੋਏ ਉਸ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਸਾਥੋਂ ਲੁਕੇ ਕੇ ਵੇਖਦੀ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਹੀ ਸੌਂ ਦੇ ਸੌਂ ਰੁਪਏ ਕੱਢ ਕੇ ਸਾਡੀਆਂ ਲੱੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਅੱਜ ਬੇਟੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿੰਦ ਕਰਕੇ ਮੈਥੋਂ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਮੰਗੇ ਤਾਂ ਮਾਂ ਯਾਦ ਆਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਛਾਈ ਬੋਝੋਸੀ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਦ ਵੰਦੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਿਆ ਮੈਂ ਮੈਂ ਵੀ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਹੇਠੋਂ ਕੁਝ ਰੁਪਏ ਕੱਢ ਕੇ ਬੇਟੀ ਦੇ ਹੱਥ ਤੇ ਧਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਮਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ।

ਮੂਲ : ਪੰਕਜ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਗੋਕੁਲਪਾਰਕ ਸੋਸਾਇਟੀ, 80 ਫੁੱਟ ਰੋਡ, ਸੁਰਿੰਦਰਨਗਰ-363001 (ਗੁਜਰਾਤ) 8849012201.
ਅਨੁ : ਪ੍ਰ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਟਿਆਲਾ-147002 (9417692015)

ਕਵਿਤਾ

ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖਾਂ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿਸਾਬ ਲਿਖਾਂ। ਕੀ ਖੋਇਆ ਤੇ ਕੀ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਕੁਝ ਹਾਨੀਆਂ ਤੇ ਕੁਝ ਲਾਭ ਲਿਖਾਂ। ਜੋ ਰੀਝਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਵੇਖਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਖਾਬ ਲਿਖਾਂ। ਕਦੇ ਬਿਰਕੇ ਜਿਸ ਤੇ ਪੈਰ ਮੇਰੇ, ਹੁਣ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕਾ ਉਹ ਸਾਜ਼ ਲਿਖਾਂ। ਕਦੇ ਹੱਸਦੀ ਤੇ ਕਦੇ ਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹਦੇ ਕਿਹੜੇ ਹਾਵ ਤੇ ਭਾਵ ਲਿਖਾਂ। ਕਦੇ ਕੀੜੀ ਦੀ ਕਦੇ ਘੋੜੇ ਦੀ, ਮੈਂ ਕਿਹੜੀ ਇਸਦੀ ਚਾਲ ਲਿਖਾਂ। ਜੋ ਆਸਾਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਉਸਾਰੇ ਸੀ, ਬੜੀ ਕੀਤੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਲਿਖਾਂ। ਫਿਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਢਹਿ ਜਾਂਦੇ, ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਹਾਲ ਲਿਖਾਂ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਮਝ ਨਾ ਆਉਂਦੀ ਐ, ਬਸ ਮਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਲਿਖਾਂ। ਤੂੰ ਉਂਗਲਾਂ ਤੇ ਨਾਚ ਨਚਾ ਛੱਡਦੀ, ਤੈਨੂੰ ਸਭ ਦੀ ਬਣੀ ਨਵਾਬ ਲਿਖਾਂ। ਤੈਨੂੰ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਭ ਜਿਉਂਦੇ ਨੇ, ਬਣ ਸੋਹਣੀ ਜਿਹੀ ਇੱਕ ਯਾਦ ਲਿਖਾਂ, ਕਰ ਖਾਬ ਤੂੰ ਸਭ ਦੇ ਪੂਰੇ ਨੀ, ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਇਹ ਫ਼ਰਿਆਦ ਲਿਖਾਂ।

“ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਕਮਲੇਸ਼”

ਮੁਰਸ਼ਦ ਦੇ ਹਬੀਬ

ਵਿਕਣਾ ਜਿੰਨਾ ਦੀ ਫ਼ ?ਤਰਤ ਹੋ ਗਈ ਏ ਓਹ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਖਰੀਦ ਹੋ ਗਏ ਭੇਤ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਗੁੱਝੀਆਂ ਰਮਜ਼ਾਂ ਦੇ ਓਹ ਦੋਸਤ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਰਕੀਬ ਹੋ ਗਏ ਖੁਦਾ ਦੇ ਆਸ਼ਿਕ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਰਹੇ ਚੜ੍ਹ ਦੇ ਚਰਖੜੀਆਂ ਤਾਹੀਂ ਲੋਕ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਰੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਦਾ ਪੂਜਣ ਯੋਗ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਓਹ ਮਾਵਾਂ ਜਿੰਨਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਕੌਮ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਨੱਚੇ ਯਾਰ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਮਸਤੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੁੱਲ੍ਹ ਤੇ ਕੋਈ ਫ਼ਰੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸੀਨੇ ਖਿੱਚ ਜਿੰਨਾ ਨੇ ਖਾਦੀ ਏ :-ਸਰਬਜੀਤ:- ਓਹ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੇ ਮੁਰਸ਼ਦ ਦੇ ਹਬੀਬ ਹੋ ਗਏ

ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਮੋਬਾਇਲ:-7696708575

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ

ਸੰਨ 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਨ ਸੰਗਤ ਦੂਰੋਂ, ਦੂਰੋਂ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੀ। ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹੱਥ ਤਲਵਾਰ ਫੜਕੇ ਵਾਰੀ, ਵਾਰੀ ਪੰਜ ਸੀਸਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਕੇ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਜਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਇੱਕੋ ਬਾਣੇ 'ਚ ਛਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਜਾਤਾਂ, ਗੋਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਬਣ ਗਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ। ਪਿੱਛੋਂ ਆਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਛਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਤੋਂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਣ ਗਏ। ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਕੋ ਬਾਣੇ 'ਚ ਸਭ ਨੂੰ ਛਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਇੱਕੋ ਜਹੀ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜੁਲਮ, ਜਬਰ, ਅਨਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਬਿਗਲ ਵਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਗਿੱਦੜ ਵੀ ਸ਼ੇਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ-9915803554

ਦਾਸਤਾਨ ਏ ਗੋਬਿੰਦ

ਸੁੱਤੀ ਹੋਈ--- ਕੌਮ ਨੂੰ ਉਹ-- ਜਗਾ ਗਿਆ ਏ ਪਿਤਾ --ਹਿੰਦ ਲਈ ਸਹੀਦ --- ਕਰਵਾ ਗਿਆ ਏ ਮਰਿਆ ਸੀ--- ਜਮੀਰਾਂ ਤੇ ਮਿਟਿਆਂ ਸੀ ---ਤਕਦੀਰਾਂ ਖੁਨੀ ਸਮੇਂ ---ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਉਹ ---ਪਾ ਗਿਆ ਏ ਹੱਕ-- ਸੱਚ ਲਈ ਵਾਰ --ਪਰਿਵਾਰ ਸਾਰਾ ਜਿੰਦ ---ਕੌਮ ਦੇ ਲੇਖੇ ਉਹ ---ਲਾ ਗਇਆ ਏ ਸਵਾ ਮਣ ---ਲਾਉਂਦਾ ਸੀ ਹਰ ਦਿਨ---ਜੋ ਨਿੱਤ ਅੰਗਰਾ---(ਜਨੌਉ) ਧਰਮ ਹਿੰਦ ਦਾ ਉਹ ਅਮਰ-- ਕਰਾ ਗਿਆ ਏ ਪੰਜ ਥਾਪ ਕੇ ਸੂਰਬੀਰ-- ਜਰਨੈਲ ਯੋਧੇ ਖੁਦ ---ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਤੋਂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ--- ਅੱਖਵਾ ਗਿਆ ਏ ਰੱਖ ਬੁਨਿਆਦ --ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਇਸ-- ਜਹਾਨ ਅੰਦਰ ਮੱਰਦ ਅਗੰਮੜਾ ਮਾਣ-- ਖਾਲਸਾਹੀਂ ਕੌਮ ਦਾ ਉਹ ---ਵਧਾ ਗਿਆ ਏ ਸਾਬ ---ਮੁੱਝ-- ਜੱਮਣਾ ਨਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ--- ਜਿਹਾ ਅੱਣਖੀ ---ਜਰਨੈਲ ਯੋਧਾ ਜੋ--ਜਿਉਣਾ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅੱਣਖ ਦੇ ਨਾਲ--- ਸਿਖਾਗਿਆ ਏ ਜੋ-- ਜਿਉਣਾ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅੱਣਖ ਦੇ ਨਾਲ --- ਸਿਖਾਗਿਆ ਏ ਕੁੱਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਬਾ ਮੱਰੜੀ ਕਲਾਂ 99142--26365

ਕਵਿਤਾ

ਅੱਜ ਉਹ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲਾ ਦਿਨ ਮੁੜ ਆਇਆ ਏ। ਜਦੋਂ ਬਾਜ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਨੇ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਸਜਾਇਆ ਏ।

ਭਰਿਆ ਪੰਡਾਲ ਵੇਖ ਭੀੜ ਹੋਈ ਦੰਗ ਸੀ। ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਦਾ ਉੱਡ ਗਿਆ ਰੰਗ ਸੀ। ਅੱਜ ਬੋਝੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪੰਜ ਸੀਸ ਚਾਹੀਦੇ। ਮੁੱਖੋਂ ਸੀ ਉਚਾਰੇ ਬੋਲ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ। ਛਾ ਗਿਆ ਸਨਾਟਾ ਗੁਰਾਂ ਆਹ ਕੀ ਫਰਮਾਇਆ ਏ।

ਅੱਜ

ਚੁੱਕੀ ਹੱਥ ਤੇਗ ਹੋਏ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤਿਆਰ ਜੀ। ਪੰਜ ਸੀਸ ਚਾਹੀਦੇ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਚਾਰ ਜੀ। ਤੰਬੂ ਚੌਂ ਅਵਾਜ਼ ਸਿਰ ਲੱਥਣੇ ਦੀ ਆਈ ਸੀ। ਕੌਤਕਾਂ ਚ ਰੱਚੀ ਹੋਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸੀ। ਦਇਆ ਰਾਮ ਡੋਲਿਆ ਤੇ ਨਾਹੀਂ ਘਬਰਾਇਆ ਏ।

ਅੱਜ

ਆਖਦੇ ਧਰਮ ਚੰਦ ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਬਾਰੀ ਏ। ਹਿੰਮਤ ਰਾਏ ਵੀ ਬੋਲੇ ਸਿੱਖੀ ਹੀ ਪਿਆਰੀ ਏ। ਮੋਹਕਮ ਵੀ ਚੰਦ ਬਣ ਚਾਨਣ ਬਖੇਰਦੇ। ਕੀ ਕਹਿਣੇ ਸਿੰਘ ਉਸ ਸਾਹਿਬ ਦਲੇਰ ਦੇ। ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ ਵਾਲਾ ਏਦਾਂ ਭਰਮ ਮੁਕਾਇਆ ਏ।

ਅੱਜ

ਦੇ ਗਏ ਕਕਾਰ ਪੰਜ ਕੱਕਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਜੀ। ਕੇਸ ਕੰਘਾ ਕੜਾ ਤੇ ਕਛਹਿਰਾ ਕਿਰਪਾਨ ਜੀ। ਸਿੱਖੀ ਸੰਗ ਖਾਲੀਸਿਓ ਥੋਡੀ ਸਰਦਾਰੀ ਐ। ਲੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਇੱਕ ਪੈਣਾ ਸਿੰਘ ਭਾਰੀ ਐ। ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਨਾਲ ਸੱਚ ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਏ।

ਅੱਜ

ਤੀਰ ਪੰਜ ਕੱਕੇ ਪੰਜ ਪੰਜ ਹੀ ਪਿਆਰੇ ਨੇ। ਤਖਤ ਵੀ ਪੰਜ ਪੰਜੇ ਜੱਗ ਤੋਂ ਨਿਆਰੇ ਨੇ। ਸੰਗਤੋਂ ਅਨੰਦਪੁਰ ਆਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਲੇ। ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਦਾਨੀ ਕਿੱਡਾ ਹੌਸਲਾ ਸੀ ਵੇਖਲੇ। ਲੱਖ ਕੱਲੇ ਵਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਏ।

ਅੱਜ
ਪੰਨਾ ਧਾਲੀਵਾਲ

“ਮੇਰੀ ਕਲਮ”

ਕਲਮ ਰੁੱਕ ਜਾਦੀ ਏ, ਜਦ ਕੋਈ ਆਮ ਤੋ ਖਾਸ ਬਣਦਾ ਦੇਖਦੀ ਹਾ। ਕਲਮ ਰੁੱਕ ਜਾਦੀ ਏ, ਜਦ ਪਿਓ ਦੇ ਮੋਢੀਆ ਤੇ ਪੁੱਤ ਦੀ ਲਾਸ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ।

ਕਲਮ ਰੁੱਕ ਜਾਦੀ ਏ, ਜਦ ਨਸੇੜੀ ਪੁੱਤ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ। ਕਲਮ ਰੁੱਕ ਜਾਦੀ ਏ, ਜਦ ਭੋਗਦਾ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ਦਾ ਦੁੱਖ ਸੰਨਤਾਪ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ।

ਕਲਮ ਰੁੱਕ ਜਾਦੀ ਏ, ਵਿਛੜੀਆ ਘਰਦੀਆ ਤੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਜੀ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ।

ਕਲਮ ਰੁੱਕ ਜਾਦੀ ਏ, ਜਦ ਸੜਕਾ ਤੇ ਬਿਰਧ ਆਸਰਮ ਵਿੱਚ ਰੁੱਲਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ।

ਕਲਮ ਰੁੱਕ ਜਾਦੀ ਏ, ਜਦ ਕੂੜੇ ਵਿੱਚ ਨਵ ਜੰਮੀ ਸੁਟੀ ਧੀ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ।

ਕਲਮ ਰੁੱਕ ਜਾਦੀ ਏ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਵਾਨੀ ਤੇ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ।

ਕਲਮ ਰੁਕ ਜਾਦੀ ਏ

ਵੱਲੋ : ਡਾ ਜਗਦੀਪ ਕੌਰ ਕਾਹਲੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਦਾ ਭਰਾ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੁਮੰਣ

ਗਜ਼ਲ

ਬਿਰਧ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਕੇ ਬੁੱਢੇ ਮਾਂ ਤੇ ਬਾਪ, ਬੱਚੇ ਬੈਠ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਐਸ਼ਾਂ ਕਰਦੇ ਆਪ। ਵੱਡਿਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਭੁੱਲ ਗਏ ਨੇ ਬੱਚੇ, ਖੋਰੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸਰਾਪ। ਬੋੜੀ ਬਹੁਤ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਹਲੀਮੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਤੜਕੇ ਉੱਠ ਕਰਦੇ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਜਾਪ। ਜੇ ਗੁਆਂਢੀ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋ, ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਤੱਕ ਨਾ ਚੜ੍ਹਾਓ ਤਾਪ। ਪੰਡਤ ਜੀ, ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਇੱਥੋਂ ਚਲਦੇ ਹੋਵੋ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਤਕਦੀਰ ਸੁਆਰ ਲਵਾਂਗਾ ਆਪ। ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਧੂ ਕੁੱਝ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਦਰ ਦਰ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਕਿਉਂ ਮੰਗੋ ਆਪ ? ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਲੋਕੀਂ ਦਾਹੂ ਪੀਂਦੇ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ, ਚਾਹੇ ਥਾਂ ਥਾਂ ਲਿਖਿਐ, ਦਾਹੂ ਪੀਣਾ ਪਾਪ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਸਲੋਹ ਰੋਡ
ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ-9915803554

ਇੱਕ ਮਈ ਮਜਦੂਰ ਦਿਵਸ

ਉਦੱਮੀ ਮਜਦੂਰਾ ਸਿਰਜਕ ਕਿਰਸਾਨਾਂ ਸੁਣ ਉਦੱਮੀ ਮਜਦੂਰਾ ਸਿਰਜਕ ਕਿਰਸਾਨਾਂ ਸੁਣ . ਹਾਸੇ ਖੁਸੀਆਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜਵਾਨਾਂ ਸੁਣ . ਤੇਰੇ ਖੂਨ ਪਸੀਨੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜ ਹੈ . ਸੁੰਦਰ ਕਾਏਨਾ ਤ ਤਿਰੀ ਹੀ ਮੂਰਤ ਹੈ . ਰੀਸ ਤੇਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਵੀ ਭਗਵਾਨ ਨਹੀਂ . ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ . ਦੇਸ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਵਿਚ ਮੁੜਕਾ ਤੇਰਾ ਹੈ ਅੰਬਰ ਤੀਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸਵੇਰਾ ਹੈ . ਤੇਰੇ ਨੈਣਾਂ ਕਰਕੇ ਚੰਨ ਸਿਤਾਰੇ ਨੇ . ਤੇਰੇ ਕਰਕੇ ਧਰਤੀ ਕੋਲ ਨਜਾਰੇ ਨੇ . ਤੈਥੋਂ ਉਚੀ ਸੁੱਚੀ ਕੋਈ ਸਾਨ ਨਹੀਂ . ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ . ਧਰਮ ਤਿਰਾ ਹੈ ਧਰਤੀ, ਧਰਤੀ ਜਾਤ ਤਿਰੀ . ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਚੜ੍ਹਦੀ ਹੈ ਪ੍ਰਭਾਤ ਤਿਰੀ . ਕਣ-ਕਣ ਤੇਰਾ ਅਪਣਾ ਕੋਈ ਨਾ ਦੂਜਾ ਹੈ . ਕਿਰਤ ਤਿਰੀ ਵਿਚ ਮੰਦਿਰ ਵਰਗੀ ਪੂਜਾ ਹੈ . ਕਿਹੜਾ ਤੇਰੀ ਹਿੰਮਤ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਨਹੀਂ . ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ . ਤੇਰੇ ਕਰਕੇ ਅੱਝਾਂ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਹੈ . ਮਹਿਕ ਰਹੀ ਗੁਲਸ਼ਨ ਦੀ ਡਾਲੀ ਡਾਲੀ ਹੈ . ਪਰਬਤ ਚੀਰ ਵਿਖਾਵੇਂ ਨਹਿਰਾਂ ਕੱਢ ਦੇਵੇ . ਧਰਤੀ ਦੀ ਹਿੱਕ ਚੀਰ ਸੁਨਹਿਰਾ ਕੱਢ ਦੇਵੇ . ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਏਦਾਂ ਦਾ ਈਮਾਨ ਨਹੀਂ . ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ . ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਤਾਜ ਰਖਾਏ ਤੂੰ . ਚੰਨ ਦੇ ਉਤੇ ਚੜ੍ਹਕੇ ਚੰਨ ਸਜਾਏ ਤੂੰ . ਯਾਰ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਤੂੰ ਸੁਤਰਧਾਰ ਰਿਹਾ . ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਅਲੌਕਿਕ ਇੱਕ ਭੰਡਾਰ ਰਿਹਾ . ਤੂੰ ਅੰਨਦਾਤਾ ਏ ਤੇਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨਹੀਂ . ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ . ਕਦਰ ਤਿਰੀ ਨਾ ਜਾਣਨ ਨੇਤਾ ਰਿਸਵਤ ਖੋਰ . ਕਦਰ ਤੇਰੀ ਪੈਣੀ ਸੀ ਜੇਕਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋਰ . ਤੇਰਾ ਖੂਨ ਪਸੀਨਾ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਚੋਰਾਂ ਨੇ . ਬਾਗ 'ਚ ਸੁੰਦਰ ਪੈਲਾ ਪਾਂਦੇ ਮੋਰਾਂ ਨੇ . ਤੂੰ ਨਈ ਕੋਈ ਭੋਲਾ ਤੂੰ ਨਾਦਾਨ ਨਹੀਂ . ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ . ਵੇਖ ਕਰਾਂਤੀ ਆਉਣੀ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖ ਜਰਾ . ਜਹਿਰ ਖੜੱਪੇ, ਬੀਸੀਅਰ ਦਾ ਵੀ ਚੱਢ ਜਰਾ . ਸੱਪਾਂ ਦਾ ਕਬਜਾ ਹੈ ਵਰਮੀ ਉਤੇ ਅੱਜ . ਕੱਢ ਕੱਢ ਮਾਰ ਮੁਕਾਣੋਂ, ਕਰ ਕਰ ਪੁੱਠੇ ਅੱਜ . ਹੁਣ ਸੱਪਾਂ ਦਾ ਵਰਮੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ . ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ . 'ਲਾਲੋਂ ਬਣਕੇ ਹੱਕ ਹੁਲਾਲ ਕਮਾਵੇ ਤੂੰ . 'ਬਾਲਮੋਂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਸੇਵਕ ਕਹਿਲਾਵੇ ਤੂੰ . ਮਿੱਟੀ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ਮਿੱਟੀ ਭਗਤੀ ਹੈ . ਤੇਰੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸਕਤੀ ਹੈ . 'ਸੱਜਣ' ਠੱਗਾਂ ਵਰਗਾ ਤੂੰ ਧਨਵਾਨ ਨਹੀਂ . ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ . ਬਲਵਿੰਦਰ 'ਬਾਲਮੋਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਮੋ : 98156-25409

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 300

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

04 APRIL TO 10 APRIL, 2025

No body have time to watch TV Advertisement
No body have time to read Physical newspapers

It's social time.

Online News, Advertisement, Promotion Anytime anywhere.

Doesn't matter where are you.

Advertisement with Preetnama.

Promote your business with TalkShow

We gave social stage to show yourself and your Business.

Business Persons, Doctor,
Advocates, VISA, Tour Travel, Actor, Singers,
writers come Join or TalkShow
and Advertisement with us on national
& International based.

**Search Just
Preetnama
Youtube
Facebook
Twitter
Instagram
LinkedIn
Tiktok**

No ned to go anywhere, Just leave message on
WhatsApp or email us. We will call you back.

Contact immediately

+1 201-312-4180, +1 917-328-8436

www.preetnama.com, www.preetnews.com

Email- preetnamausa@gmail.com